

ŠTAI KAIP

Gyvi liudininkai
Mes jų daug matėme
Jie mums pavydėjo!
Jie jų mokiniai
Visiems ačiū!

Bonnos vokiečių parlamen-
te (Bundestag) iš kalbėtojų
vietos kalba vakarų Vokietij-
jos komunistų vadas M. Rei-
mann. Jis įrodinėja, kad pa-
saulio nėra geresnio režimo,
kaip bolševikinis, pasaulio nėra
idealesnės valstybės, kaip
Sovietų Sąjunga, kurioje ge-
riausiai apsaugotos yra žmo-
gaus teisės ir jo gerbūvis.
Reimannui šiuos žodžius iš-
tarus, staiga pasikelia iš sa-
lės pilki du vyrai ir niekie-
no neprašomi, užlipa ant sce-
nos ir atsistoja šalia kalban-
čio Reimann. Salė apstulbo,
o Reimann... sumišo: tai bu-
vo du vokiečiai ką tik grįžę
iš sovietų nelaisvės. Ant sce-
nos jie stovėjo lygiai tokie,
kokie jie grįžo: apsvilkę tais
pačiais skudurais, įkritusiais
veidais, idubusiomis akimis,
vos beblykšninčia žmogaus
gyvybe.

Kartą teko važiuoti trau-
kiniu nuo Fuldos į Frankfur-
tą, taigi, vakarų Vokietijoje.
Pavažiavus iš miesto, paste-
bėjome grūdimąsi žmonių
vieną vagoną iš gretimų va-
gonų. Pasirodo, tame vagonė
važiavo būrelis vokiečių,
grįžtančių iš sovietų nelais-
vės. O pasauli, kaip tie žmo-
nės atrodė: jie buvo tiesiog
nužmoginti ir fiziniai ir dva-
siniai, tikri lavonai, nepajė-
gia jau net reaguoti ir aplin-
ka. "Kokios aplinkybės svar-
biausios, kurios jus pribai-
gė?" — klausinėja žmonės.
"Maisto trūkumas, apran-
gos nebuvimas, gyvenamųjų
patalpų baismumas ir muši-
mas" — atsakydavo jie. Po
šitos kelionės dar daug teko
matyti tokių ir lavonų pana-
šių vyrų bebriztančių iš ano
"ideališkiausio" krašto.

Kartą ėmiau klausinėti to-
kius iš sovietų nelaisvės
grįžtančius, kurie, nugirdau,
sakėsi daugiausia laiko pra-
leidę Minsko apylinkėse prie
miškų darbų: "Kaip atrodė
patys sovietų gyventojai,
jeigu teko juos matyti?" "Jie
mums pavydėdami sakya-
vo: jūs kančios vistikie prie-
sibaigė, jūs visgi grįšite ka-
da nors namo, o mūsų kan-
čioms nematyti jokio galo,"
atsakydavo vokiečiai. Čia
aš prisiminiau garsaus vo-
kiečių komunisto Albrechto,
kurs, pabuvęs Sovietų Sąjun-
goje 10 metų, didžiausiais
vargais išsikrapštė iš jos, pa-
rašyta knyga, kurioje jis
vaizdžiai nupiešęs yra sovie-
tų žmonių vargus ir kančias
ir kuriuos skaitėdamas aš ne-
galėjau priversti save tikėti,
kad taip galėtų būti kurioje
nors valstybėje.

Daug teko matyti ir rusų
vokiečių nelaisvėje Lietuvoje
anais vokiečių okupacijos
laikais. Tie rusų belaisviai
irgi atrodė kaip lavonai. Te-
ko matyti kaip jie žalias bul-
ves graužė, kaip juos už grie-
bimą bulvės vokiečiai SS-ma-
nas daužė šautuvo būže. Te-
ko matyti net kaip toks SS-
manas šandčiuose peršovė lie-
tuvę, mėginusią varomų be-
laisvių vienam paduoti ko-
pūsto galvą. Pagaliau, nie-
kam nepraslapstęs šiandieną,
kad vokiečių belaisvėje buvo
ankasta ir žeme apie 5 mil-
jonai rusų. Tai baisu! O
kas už jas kaltas? Hitleris,
jo gaudia ir jų režimas! O už
tuos milijonus, kurie rusuose
ankstai gvi ir pusgijviai ir
kurie iš ten grįžta panašūs į
lavonus, kas kaltas? Stalinas,
jo gaudia ir jų režimas! Nuc-
renbergas turi būti visiems
lygus!

AMERIKOS LIETUVIŲ KATA-
LIKŲ VISUOMENINĖ IR
KULTŪRINIO GYVENIMO
SAVAITRASTIS
EINA KAS PENKTADIENI

Entered as second-class matter February 16, 1948, at the post
office at Brooklyn, New York, under the Act of March 3, 1879

METAI XV

PENKTADIENI, RUGSĖJO-SEPTEMBER 30, 1949

Nr. 39 (884)

Kaina 10c.

AMERIKA

THE LITHUANIAN WEEKLY
"AMERIKA"
Published by
Lithuanian Universal Bureau, Inc.
417 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EV 8-7012

BRANGIOJE LIETUVOJE

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS

Kol Amerikos Lietuvių Ta-
rybos Vykd. Komitetas Chi-
cagoje baigia tvarkyti pačią
mūsų Visuotiniojo Kongreso
darbotvarkę, ALT sekretoria-
tas ir kongreso rengimo ko-
mitetas ir įvairios komisijos
energingai veda pasitarimus
ir susirašinėjimus su jau pa-
sirašintais referentais, kalbė-
tojais ir artistais. Kol kas,
dar toli gražu nėra pilnai ži-
noma Kongreso "žvaigždžių"
sudėtis. Tikimasi, betgi, kad
jau spalį 9 d. programa bus
sudaryta.

Spalį 9 d. New Yorker
Hotel patalpose, įvyks N. Y.
Liet. Tarybos šaukiama drau-
gių atstovų konferencija,
kurios tikslas bus sutelkti
galimai glaudžiausią talką
Kongreso rengimo darbuose.
ALT vykd. komitete visi ke-
turieji atstovų konferencija,
kurios tikslas bus sutelkti
galimai glaudžiausią talką
Kongreso rengimo darbuose.
ALT vykd. komitete visi ke-
turieji atstovų konferencija,
kurios tikslas bus sutelkti
galimai glaudžiausią talką
Kongreso rengimo darbuose.

Dvi parodos

Kongreso atstovai turės
progos aplankyti net dvi lie-
tuvų tautodailės parodas.
Broadway ir 44th gatvės
kampe, New York Hall of
Science patalpose vyks Lie-
tuvos dailininkų darbų paro-
da, kuri atsidaro spalį 20 d.
ir užtruks bent vieną mėnesį.
71st Armory, Park Avenue
ir 34th St., lapkričio 7 d. pra-
sidės Tarptautinė Paroda,
kuria kasmet organizuoja
Tarptautinis Moterų komite-
tas. Čia New Yorko Lietuvių
Tarybos Moterų Komitetas
išstatys lietuvių tautodailės,
liaudies dirbinių ir literatū-
ros pavyzdžius.

Mūsų bazaras pasibaigė.
Parengimų Komiteto nariai
privargo, bet padarė savo.
Ačiū jiems. Jie neapvylė tu,
kurie pasitikėjo ir rinko. Ba-
zaro lankytojai "išsikašta-
vo," bet taip pat padarė sa-
vo. Ačiū ir jiems. Jie neap-
vylė savo laikraščio, jį parė-
mė. Mielas Apreiškimo para-
pijos klebonas kun. N. Pakal-
nis, užleisęs salę, nusibėgė
didžiausią ačiū. Ir šį kartą
jis į "Amerikos" reikala isi-
jautė visų labiausiai. Lašas
no lašo iri akmeni pratašo.
Vienas iš tokių "lašų" "Ame-
rikai" bus buvęs šis bazaras.

Stalinas apdovanojo savo budelius

New York (LAIC) — So-
vietų kompartijos "Pravda"
paskelbė MGB ir MVD čekis-
tų apdovanojimo sąrašus.
Stalino budeliai apdovanoti
ordinais "už sėkmingą vy-
riausybės pavestų darbų at-
likimą" — tai yra už jų vyk-
domas skerdynes ir trėmi-
mus.

Tarpe 75 budelių figuruoja
du "lietuviai" — gen. majo-
ras Juozas "Bartašius" (La-
vinskis, su prisirašinta pa-
vardė) ir pulk. leit. Leo-
naldas Martavičius. "Lat-
viais" vadinami gen. maj.
Augusts Eglitis, pulk. Janis
Veveris, maj. Sujans, pulk. Ni-
kolais Plataris, kpt. Peter
Reinholt, kpt. Vints Tutins,
ir kpt. Jekabs Šalms. Taigi,
latviai parūpino keturis syk
daugiau nei lietuviai skerdi-
kų. Estais vadinami — gen.
maj. Boris Kumm, gen. maj.
Aleksandr Reesev, pulk. Di-
mitry Taevere.

—Associated Press prane-
simu, Čekoslovakijoje naujai
suinta per 200 kunigų ir vie-
nuolių Seserų.

VEIDU PRIEŠ MIRTĮ

Sprogimas reiškia pavojų

—Sprogimas atominės Ru-
sijoje, reiškia pavojų, — pa-
reiškė žinomas sovietų ir ben-
drai užsienio politikos eks-
pertas John Foster Dulles.
Amerikiečiai, kaip kaž kada
prancūzai, saugomi jų "nenu-
galimosios" Maginot linijos,
taip šie su atomine bomba
džiaugėsi maloniu gyvenimu.
Nežiūrint pakartotinių Ame-
rikos vadų perspėjimų, jie
nemaloniai atsiduro. Kiti dar
bando įrodinėti, jog dar ima-
daug laiko iki rusai jų pasi-
gamins pakankamai, o girdi
ir USA rytinių pakraščiu jie
nepasiekia. Dar nemaloniau
pasidarė, kai vienas žymiaus-
ių US karo aviacijos eks-
pertų pareiškė, jog jei rusai
ir neturi B-36 galinamų
bombonešių, bet jie turi bom-
bonėsių, kurie pajėgtu per-
skristi Atlantą ir sutriuškinti
US centrus.

Atominis sprogimas Rusi-
joje signalizuoja pavojų ir tą
turim įsidėmėti visi, nes jis
grėsis mums visiems, — pa-
sakė Dulles.

Lietuvių Kongreso pramogos

Viešbutis rezervavo mūsų
Amerikos Lietuvių Kongreso
atstovams 700 kambarių, dvi-
ličiausias sales, ir eilę komu-
narių komisijų nuožūrai —
tur vyks registracija, bus
ašomos rezoliucijos, vyks
Kongreso komisijų pasitari-
mai.

Pirmos Kongreso darbų
vienos vakare, lapkričio 4 d.
arp 5:30 ir 7:30 val. bus su-
ipažinimo — priėmimo valan-
a. Vėliau, ten pat, vyks šo-
čiai, kurių organizavimo naš-
ą prisimė jaunųjų komi-
tija.

Lapkričio 5 d. vakare bus
didysis bankietas, kur kalbės
aukšti mūsų krašto ir mies-
to pareigūnai bei patys ata-
kingiausi lietuviai veikėjai.
Bilietu kaina \$6.00 asmeniui.

Trečią darbo dieną bus su-
sikaupimo valanda — katali-
kiškos pamaldos St. Patrick
katedroje ir, galbūt, vienoje
evangelikų bažnyčioje. Kon-
gresą uždarius, lapkr. 6 d.

Trumano pranešimo komentarai

Prezidentui Trumanui pra-
nešus, kad sovietai turi at-
ominę bombą, pasaulyje įvyko
tiesiog sumišimas. Tai pirma-
sis įspūdis. Paskui prasidėjo
komentarai.

Pagrindiniai yra du spėho-
jimai, dėlko, būtent, Ameri-
ka turėjo pasauliui pranešti
apie sovietų didžiąją paslap-
tį: 1. Reikėjo perspėti pasa-
ulį, kad jis atvertų akis į tą
realybę, kuri graso pasauliui
iš pusės bolševizmo, kuris,
kaip gaivališkos agresijos
entuziastas, suima į savo ran-
kas pačius baisiuosius gink-
lus; šito fakto akivaizdoje
turėtų pasaulis organizuoti
užbėgti patiems baisiems da-
lykams už akių, kol sovietai
nepasigaminę bombų; 2. pa-
rodyti pasauliui, kad sovietai
išaugo į tolygią su anglo-a-

SOVIETAJ TURI BOMBĄ

vakare, bus koncertas ir liti-
ratūros — meno vakaras, ka-
me įrodymų, kad paskutinėm
savaitėm Sovietų Sąjungoje
įvyko bandomasis atominės
bombos susprogdinimas." To-
liau pranešime sakoma: "Nuo
to laiko, kai atominė energi-
ja buvo išvystyta, buvo ma-
noma, kad šią naują jėgą iš-
vystys pas save ir kiti kraš-
tai. Šią galimumą inkalku-
liuodavo mūsų vyriausybė.
Šitas šios jėgos vystymasis
irodo būtinumą atominės
energijos kontrolės, kurios
mūsų vyriausybė ir daug-
mas Jungtinių Tautų organi-
zacijos narių jau seniai rei-
kalavo."

Nuteisė mirti

Budapešto teismas, kur
buvo teisiami komunistų va-
lėnos vakare, lapkričio 4 d.
arp 5:30 ir 7:30 val. bus su-
ipažinimo — priėmimo valan-
a. Vėliau, ten pat, vyks šo-
čiai, kurių organizavimo naš-
ą prisimė jaunųjų komi-
tija.

Lapkričio 5 d. vakare bus
didysis bankietas, kur kalbės
aukšti mūsų krašto ir mies-
to pareigūnai bei patys ata-
kingiausi lietuviai veikėjai.
Bilietu kaina \$6.00 asmeniui.

—Austrijos kancleris L.
Figl, važiuojant jam iš vie-
no politinio susirinkimo, jau-
nų komunistų buvo užplutas.
Sumanaus soferio ir paties
kanclerio dėka, nesusiprati-
mo buvo išvengta.

Trumano pranešimo komentarai

Prezidentui Trumanui pra-
nešus, kad sovietai turi at-
ominę bombą, pasaulyje įvyko
tiesiog sumišimas. Tai pirma-
sis įspūdis. Paskui prasidėjo
komentarai.

Pagrindiniai yra du spėho-
jimai, dėlko, būtent, Ameri-
ka turėjo pasauliui pranešti
apie sovietų didžiąją paslap-
tį: 1. Reikėjo perspėti pasa-
ulį, kad jis atvertų akis į tą
realybę, kuri graso pasauliui
iš pusės bolševizmo, kuris,
kaip gaivališkos agresijos
entuziastas, suima į savo ran-
kas pačius baisiuosius gink-
lus; šito fakto akivaizdoje
turėtų pasaulis organizuoti
užbėgti patiems baisiems da-
lykams už akių, kol sovietai
nepasigaminę bombų; 2. pa-
rodyti pasauliui, kad sovietai
išaugo į tolygią su anglo-a-

Kas naujo ŠIA SAVAITĖ

- Paul Robeson spalį 17 d. Philadelphiajį įvykstan-
čiame negrų "laisvės susirinkime" bus pagrindiniu kalbė-
toju. Šį susirinkimą remia Amerikos progresyvių partija.
- Nusistatius iširti Amerikoje maisto produktų kai-
nas, senatorius Gillette (D.—Iowa) pareiškė, kad maisto
produktų pardavimo tarpininkai laiko aukštas kainas ir
sauvaliauja. Senatorius siūlo praversti maisto kainų griežtą
tyrimą ir atleisti į pagelbą vartotojams.
- J. L. Lewis pareiškė, kad anglakasių nusistatymas
lieka tas pat: be sutarčių nebus dirbama. Jis apkaltino G.
H. Love, kuris esą, kaip darbdavių atstovas pasitarime,
padarė negalimu susitarti bent 3 dienas per savaitę dirbti.
- Anglijos ministras pirmininkas sušaukė parlamen-
to ekstra posėdį ūkiniai krizei apsvastyti.
- Sovietai nuvertino savo rublį prieš anglų svarą 30%.
Bet rublio prieš dolerį kursą paliko tą patį, būtent 5.3 rub-
lo už dolerį.
- New Orleans arkivyskupas J. F. Kummel, išvykda-
mas laivu "Queen Mary" iš Anglijos į New Yorką, pareiškė
spaudos atstovams, kad šv. Petro palaikai yra tikrai at-
rastai. Šitas pareiškimas sukėlė nerimo Vatikane, nes apie
Apaštalių Kunigaikščio palaikų atradimą Vatikano oficia-
liai nebuvo pasisakyta.
- Kinijos atstovas J. Tautų organizacijos plenumo po-
sėdy išskėlė griežtus kaltinimus prieš Sovietų Sąjungą, dėl
jos kišimosi į Kinijos vidaus reikalus. Sovietams prikišo,
kad jie Kinijos komunistams vadovauja, juos remia ir lai-
ko okupavę pusę Mandžurijos.
- Jugoslavijos atstovai J. T. organizacijos posėdžiūse
nepalaiko sovietų bloko laikomos linijos. Taigi, ir čia
Kremlius nustojo vieno nario.
- Ryškiausia į akį pasauliui kritė agentūrų, kurios ko-
munistų partijomis yra vadinamos, visuose kraštuose pa-
skirtis šiomis dienomis Bonnoje, vokiečių parlamente; vo-
kiečių komunistų atstovai iš kalbėtojų tribūnos įrodinėja,
kad "Vokietijai nereikia tų kraštų, kurie yra į rytus už
Neises-Oderio linijos," dėl to... kad to Kremlui reikia.
- Budapešto procese, kur komunistai teisia savo rink-
tinius vadus — komunistus, tik du iš aštuonių teisiamų pa-
reiškė norą prašyti pasigalinimo nuo mirties bausmės. Ki-
ti visi sutinka su mirties bausme.
- Čekoslovakijoje išvystyta tokia aštri priežiūra dar
laisvėje esantiems kunigams, kad net paprasčiausio užkam-
pio bažnytkaimio kunigai apstatyti šnipais ir įsakyta po-
licijai jų iš akių neišleisti.
- Oro susisiekimo iš Berlyno į vakarų Vokietiją ang-
lų ir amerikonių linijos pradėjo jau vežti ir vokiečius pasa-
žierius. Iki šiol tai vokiečiams nebuvo galima.

LEIDŽIA LIETUVIŲ
UNIVERSALIS BIURAS, INC.
KAS PENKTADIENIS
Prenumeratos kainos:

Jungt. Valst. metams 3.00
Jungt. Valst. pusmečiui 1.60
Užsienyje metams 3.50
Užsienyje pusmečiui 1.75
Škeibimų kainos pagal susitarimą

LITHUANIAN WEEKLY
Published by LITHUANIAN
UNIVERSAL BUREAU, INC.
Subscription Rates:

In U. S. A. one year 3.00
In U. S. A. six months 1.60
Other Countries one year 3.50
Other Countries six months 1.75
Advertising rates on application

Raštus ir žinias Amerika trumpina savo nuožūra. Nesunaudoti raštai korespondentams negrąžinami, jei tam tikslui nepristumdama pašto ženklų.

DOLERIS IR PROTAS

Neseniai mūsų laikraščio skiltyse prof. kun. V. Venckus kalbėjo apie mokslą iš tremties atvykusiam jaunimui. Jo praktiškai nurodymai — nuo ko pradėti ir kaip pasiekti mokslo mūsų jaunimui, sugestijonuoja mums daug minčių ir dėl paties principo mūsų jaunimui veržtis į mokslą. Dėl jo norime išsitariti.

Iš senosios mūsų ateivių į šį kraštą kartos mes turime rimtų intelektualų. Jų turime iš abiejų generacijų — iš atvykusių iš Lietuvos ir iš čia gimusių. Mes jais didžiuojamės ir džiaugiamės. Jie yra tie veiksniai, kurie koordinuoja mūsų lietuviškąjį gyvenimą, organizuoja nepalaujamą kovą dėl mūsų tautos egzistencijos. Be jų mes būtume kaip be galvos.

Tačiau, iš kitos pusės, manau, mes visi sutiksime su tvirtinimu, kad mes čia iš savo tarpo per maža turime intelektualų. Aukštoje Amerikos visuomenės sferose mes jų turime tiesiog tik vieną kitą, o pačioje aukštojoje — nei vieno. Dėl to ir įtaka mūsų Amerikos visuomenėje nėra tokia, kokiame potencialu, kokiame ji būtų, jeigu mūsų kilmės žmonių būtų pačioje aukštojoje šio krašto sferose.

Kas kliudė mūsų ateivių jaunimui, kaip šio krašto pirmųjų, kaip kad vystėsi čia kitų mažųjų tautų ateivių jaunimas? Pirmutinis, liūdnas, ne nuo mūsų ateivio pareiškimo, stabdis tam buvo — tai ta aplinkybė, kad mūsų lietuvis į šį kraštą atvyko su tuščia kėle, ir turėjo pradėti gyvenimą nuo pirmo cento. Dažniausiai, dar ir kelionpinigiai buvo skolinti. Tai ne taip, kaip, sakysime, angiai, švedai, olandai, šveicarai, kurių į šį kraštą vykstančiųjų tarpe buvo nemaža ir tokių, kurie vežė čia investuoti savo kapitalą. Mūsų lietuvių, vykusio į šį kraštą, dalia — tai dalis rusiškiosios masės per šimtmečius nualintos mūsų tėvynės valko, kuriam šita masė, užgriuvusi visu sveriu, neleidė prasimušti savo tėvynėje. Mūsų lietuvių ir šiandieną į šį kraštą vykstančių dalia yra ta pati: nuo tos pačios rusiškiosios masės jis, apipletas ir iškankintas, atvyksta į čia. Tai tragiška dalis. Ji lietuviui trukdė ir trukdo veržtis pirmyn.

Yra tačiau pora priežasčių, kurios jau grynai mūsų pačių kaltė, kad turime per maža intelektualų iš savo tarpo. Pirmoji — priežasčių glūdi mūsų šeimoje, o antroji — mūsų visuomenėje.

Daugumas lietuviškų šeimų, kurios galėjo čia savo vaikams duoti patį aukščiausią išsilavinimą, nepajėgė suvokti mokslo reikšmės ir lobi, glūdinčių gabuose jų vaikuose, užkasė į žemę. Daugumas tėvų galvojo taip: štai 18-19-20 metų sūnus ir dukros pradeda dirbti. Jeigu šeimoje atsiranda du ar trys nauji darbininkai, dar dirbant tėvui, o gal ir motinai, tai savaltis uždarbis sudaro nepaprastus dalykus. Taip, dolių sudaroma daug, bet dėl jų paaukojamas proto lavinimas. Dėl to mums ir lieka per visą gyvenimą kasdieninis pilkas išpildytojo darbas ir atatinama už jį „pėdė“ per savaitę. O jau planuoti, organizuoti, vadovauti — tai anglų, airių, švedų, vokiečių ar kitų dalykas. Ar negeriau, kad būtų lygsvara tarp dolerio ir dvasinio vystymosi nors tose šeimose, kuriose toki lygsvara galima? Doleris tokios lygsvaros rezultate paskui vėliau atsiranda, tik reikia tam iš pradžių kantrumo, valios ir išminties.

Amerikos lietuvių visuomenė daug yra padėjusi Lietuvos jaunimui aukštuosius mokslus išeiti. Kas iš mūsų neatšimenama „Motinėlis“ ir kiti Amerikos lietuvių katalikų organizacijų, kurios tiesiog išlaikė ne vieną Lietuvos studentą šveicarijos, Belgijos ar kitų kraštų universitetuose. Tie žmonės grįžė buvo mūsų kultūros pionieriai. Tai didelis nuopelnas Amerikos lietuvių visuomenės.

Bet savąjį jaunimą, čia, Amerikoje, šį visuomenė tikrai nepakankamai parėmė. Pats elitas lietuviškojo jaunimo, rinktinio gabumo jaunūliai ir jaunūlės, kurie negali savomis jėgomis veržtis į viršų, lietuviškos visuomenės turėjo ir turi būti paremti. Visuomenė liks neverta visuomenės vardo, jeigu ji savąjį jaunimą užmirš. Mums nėra žinoma nei viena tautinė visuomenė, kuri nesirūpintų savo tautiniu intelektualiniu prieaugliu. Tuo labiau susirūpintina mums.

Australija ruošiasi suvirsti ateivius

Australai labai godžiai domisi imigrantais nuo Baltijos. Jų rodosom simpatijos baltams didesnės, negu anglosaksų imigrantams. Tačiau jų nuosirdumas labai abejotinas.

Australijos vyriausybė deda didelį pastangų savo žemąją apgyvendinti europiečiais. Svarbiausias motyvus — žmonių vakumo baimė, kuri čia, milžiniškų spalvotų tautų kaimynystėje, australiečių konkrečiai jaučiama. Pastangos atsispirti tai baimė kartais net pertempia. Imigrantų asimiliacijos akcija labai jaučia ir Australijos lietuvių.

„Mūsų Pastorė“ 34 numeris (rugs. 24 d.) paduodamas, tremtiniams prieš planą

Prel. J. Balkūnas — Vyskupijos Patarejas

New York (LAIC) — Brooklyn R. K. vyskupijos organas rugsėjo 24 d. pranešė, kad vyskupas Molloy paskyrė 5 asmenų patarėjų valdybą (Board of Consultants). Vienu iš tų penkių paskirtas lietuvis prel. Jonas Balkūnas, Maspeth, N. Y. lietuvių parapijos klebonas. Vyskupijos organas, „The Tablet“, ta proga paskelbė visų 5 monsignorų biografijas.

KAS DAROSI LIETUVOJE

RENKA ŽINIAS

1948 m. kovo mėn. pradžioje visuose Lietuvos valsčiuose pasirodė rusų karininkų grupės. Jų skaičius svyravo tarp 10-20 valsčiuose, o miestuose, pagal gyventojų skaičių, jų buvo daug daugiau. Šie karininkai kažką dirbo užsidar nepaprastai slaptai, neprileisdami net ir pačių patikimiausių vietinių komunistų. Buvo aišku, kad sudarinėja kažkokius sąrašus. Pasklido gandai, kad yra ruošiami mobilizaciniai planai, nes netrukus busias karas. Jie sukėlė daugelį entuziazmo, nes nieko Lietuvoje jie taip nelaukiami, kaip karas. Turi būti pasibaigusi žmogaus padėtis, jei kare ieško išsigelbėjimo. Greitai visi karo entuziastai turėjo nusivilti, nes visi pajuto, kad bolševikai ruošia naują didžiulį masinį tremimą.

Rusų karininkai pradėjo slankioti po kaimus, apklausinėdami vietinius gyventojus. Žinios buvo renkamos apie visus gyventojus ir nebuvo galima spręsti, kur palies vežimas. Nė vienas gyventojas nebuvo apklaustas tiesiogiai. Apie kiekvieną žmogų buvo renkamos iš jo kaimynų. Svarbiausieji žinių teikėjai buvo vietiniai užsimaskavę šnipai ir stribai. Pastarieji yra suinteresuoti, kad dažniau ir daugiau išsivežtu, nes rusai leidžia jiems tremimo dienomis pasigrobtų turto. Dažnai tenka girdėti stribų pasikalbėjimus: „O kad greičiau tremtų, jau nebūturiu ka valgti.“ ar: „Tai privalevisme, kai tremis, geriau kaip šventa diena.“ Nors stribai nuiaučia diena, kada įvyks tremimai, bet jie ioki būdu nesiims žmones perspėti.

Gyventojų nuotaiką labai krito. Visi slankiojo kamps iš kampo. Viskas buvo nemielia, o darbas iš rankų krito. Gyventojai, išgirdę masinių užim, viską metė bėda. Naktimis niekas nemiegojo namie. Vien išsikakė slėptuves miegojo pasislėpę žemėse, kiti pas kaimynus, kuriuos jautė, kad asimiliacija. Todėl jau dabar Australijos lietuvių tarpe kvaila sąvokla „Nauja žemė“, kur jie tikisi išlikti nenutautę.

K. Ambro

tremimas nepalies. Daugiau sia eidavo į mišką.

Naktimis vyrų, moterų ir vaikų knibžėdavo pilni miškai. Sunku atpasakoti šiurpus vaizdas, kada naktim moterys ir vaikai lyjant sušalę turėjo tūnoti po medžiais.

Daugelis vaikų pradėjo sirgti. Padėtis buvo daugiau nei tragiška, bet išeities nebuvo: reikėjo slėptis, jei nenorėjai badu Sibire mirti.

VARGINA ŽMONES GANDAI

Bolševikai pajutę, kad žmonės yra labai sujudę, tyčia pradėjo skelbti, kad tremimų daugiau nebebus, ir visokiais būdais stengėsi žmones suraminti, sakdami, kad gyventojus tyčia „banditai“ gąsdina. Kad susilpnintų gyventojų budrumą, jie tyčia retkarčiais vėl paleisdavo gaudą, kad tą tą dieną tremimai bus. Visų nervai nepaprastai įsitemdavo tą dieną. Už kiek laiko tie patys stribai vėl paleisdavo gaudus, kad vėl. Nuo to žmonės pavargdavo, pasidarė apatiški; kiti pradėdavo galvoti: kodėl mane turi būti? Prieš tremimą bolševikai visus tremiamuosius apipėšė, išreikalaudami iš jų mokesčius, kurių suma siekė daugiau nei 20.000 rublių, ir jėga priverstė išnirti valstvių, kaip neosimbolikas (apie jo ne paskola. Tik po to tuos žmones ištrėmė.

4-5 dienos prieš tremimą buvo mobilizuotos visos mašinos, kurias mobilizavo neva kariuomenei pervežti valstvių miškams. Bet svarbiausias tikslas buvo noras tik išsinti vietinius gyventojus, kad miškuose nesislėptų.

BAISIOJI DIENA

Atėjo baisioji tremimo diena. Dar saulei nešvitus, MVD „operatyvinės“ grupės apsupo tremiamuosius šeimos namus, ir stiprus brožių smūgiai ir duris prikėlė išsivandusius nelaiminguosius iš lovu. Į vidų įsiverždavo 5-10 rūsų, lydimų visuo stribu. Patikrindavo, ar visi šeimos nariai yra namie, perskaitydavo kažkokį sąrašą; kad tas ir tas pilietis yra namie, mat, ištrėmiamas į Sibira. Už ištrėmiamas, nebuvo nuro-

doma. Ištrėmiamiesiems neva buvo leidžiama pasiimti maisto ir drabužių daugiau nei 100 kg., tačiau tikrums tai priklausė nuo operatyvinės grupės viršininko nuotaukos. Buvo atsitikimų, kad leido pasirinkti, kiek nori. Bet buvo ir atsitikimų, kad perplaudavo duonos kepalą pusiau ir leido pasiimti tik atrežtą kepalą pusę, sakydami: „Tau ir to greit neberekės“...

Trėmimo vaizdai nepaprastai baisūs. Visur pilna rusų kareiviu. Girdėti moterų ir vaikų klyksmai. Šen ir ten matyti gaisrai. Girdėti stiprūs šaukdvmai, kada rusai ir stribai apšaudydavo bėgančius slėptis žmones.

Rusams buvo duotas įsakymas šaudyti net moteris ir vaikus, jei tik pamatys juos bėgančius.

Dažniausia sužeistiem nebuvo suteikta jokios pagalbos, nors buvo sužeisti ir vidurūs. Sakysim, Tomkevičius, Šlapikų kaimo, Seirijų val., Alvtaus apskrityje, mirė pakelini neaprašomose kančiose. Reikia pabrėžti, kad daug žmonių, ypač tie, kurie buvo pafekę į rusų rankas, — tyčiom bėgo, nors matė, kad neabėgės, nes vilties išbėgti nebuvo; tačiau jie bėgo, nenorėdami palikti savo tėvynės ir norėdami mirti, negu mirti neapkenčiamoje rusų žemėje.

STRIBŲ SIAUTĖJIMAS

Nelaimingiesiems dar besirušiant į kelionę, iš kurios jie jau jau niekuomet nebegrįš, stribai pradėdavo „turtu suvisuomenimą“ — daužyti langus, draskyti šventųjų paveikslus, laužyti baldus, deginti bites, griauti pečius. Grobdavo tiesiai iš šeiminių rūkų rankų daiktus, nešdavo slėpti, kad kita dieną atėję galėtų susirinkti tuos dalykus, kuriuos iš nelaimingųjų vėliau liūdniausiai jų gyvenimo momentu buvo išplėję stribai. Iš nelaimingųjų šaukdavos: „Ko verkiat — balvos meškos jus nuramins.“ arba: „Nieko, meškos ten išgyvena ir jūs išgyvensite.“

(Bus daugiau)

Atvyko rašytojas Santvaras

Pirmadienį, rugsėjo 19 d., New Yorko uoste išlipo rašytojas Stasys Santvaras su šeima. Tremtyje St. Santvaras buvo Rašytojų Drjos pirmininkas. Jo pastangomis tremtyje atgaivintos tradicijos lietuvių literatūros premijos ir įsteigta nauja. Jos teigiamai yra paveiklusios grožinės literatūros augimą.

Pats Santvaras tremtyje išleido didelę poezijos knygą „Laivai palaužtom būrėn.“ Lietuvių naujoje poezijoje Santvaras užima žymią vietą kaip neosimbolikas (apie jo poeziją tremtyje Tiubingeno universitetui A. Velička parašė veikalą-diplomą darbą).

Viso Santvaras yra išleides 3 poezijos knygas ir 4 dramų veikalus, iš kurių „Žvejai“ ir „Kaimynai“ stas tyti Kauno valstybiniame teatre. „Žvejai“ yra išversti į latvių ir estų kalbas ir statyti tų tautų teatruose.

Zinomas Santvaro libreto St. Simkaus operai „Pagirėnai“ Be to, jis yra išvertęs visą eilę libretų į lietuvių kalbą. Pati opera jam taip pat nesvetima: Santvaras Italijoje studijavo dainavimo meną ir, grįžęs, dainavo Kauno operoje. Vėliau Santvaras buvo Kauno Jaunimo Teatro direktorium.

St. Santvaras su šeima išvyko kuriam laikui į Stony Brook, N. Y., pas žinomą rašytoją rėmėją P. Lapienę.

NUSIVYLĖS ŽMOGUS

(Tęsinys)

Matant šiandieninio pasaulio nelaimės ir jo ašaras, tą visą chaosą, tas visas kovas, ir girdint jo nusivylimo dejavimus ir desperaciją, norisi pagalvoti ir savęs paklausti, kas yra to visko priežastis ir tų priežasčių šaltinis, kad galėjus pataisyti tą, ką galima, ir jei dar mes to patys dar nepatyrėme, tai kad galėtume išvengti.

ZMOGAUS NUDVASINIMAS

Metant akį į praeitį, aiškiai matosi, kad žmonijos istorija XVI šimtmetyje žymiai pakrypo blogojon pusėn ir iki šiai dienai ji vis dar eina blogyn. Teisybė, ir iki šiai dienai žmogus turėjo įvairių klausimų ir problemų, bet apamai, nežiūrint įvairių kliūčių ir sunkenybių, žmogus sulyginamai pasiliko ramus ir visa krikščionybės dvasia, tarsi raugas, plėtėsi, apėmė vis platesnes mases ir nugalėdama pagonijos ar kokių klajūnų žiaurią ir barbarišką tautą dvasią, sušvelnino ją ir padarė ją ramia ir malonia.

Krikščionybė iš Graikų ir Romos kultūrų likučių sukuriu naują kultūrą, žinoma, po varu Vakarų civilizacijos. Krikščionybė tai civilizacijai pridavė savo dvasią ir savo moralę, kurie buvo jos didžiausias turtas ir, beabejo, be to, Vakarų civilizacija net nebūtu suvaidinusi tos rolės pasaulio istorijoje, kokia nrisakaitoma jos kreditan. Žodžiu, krikščionybė buvo civilizacijos siela.

XVI šimtmetyje kyla reformacija, nuo kurios prasiideda protestantizmas. Jos vadai, Martinas Liuteris, Jonas Kalvinas ir kiti padarė vieną klaidą: vietoje reformuoti Bažnyčios drausmę, kas vėliau buvo pačios Bažnyčios padaryta, kuri net buvo reikalinga, jie pradėjo reformuoti tikėjimą. Jie pradėjo nuo to, kad žmogus esti nuteisinamas vien tik tikėjimu. Jeigu jau taip, tai visa Bažnyčios struktūra esanti bereikalinga paroda ir todėl atmetama mišios, Sakramentali, kunigystė, mokomoji herakija, atgailos praktika, asketika, savęs susivaldymo papročiai ir net malda. Tos reformos pradžioje paviršutiniskai jokios atmainos lyg ir nesimatė. Visi pasiliko tikintieji, kaip ir buvo, ir religija pasiliko žmonių širdyse. Tik buvo didžiuliamasi, kad pagaliau pasiliuosuota nuo „Romos retėžių“ ir „dogmų vergijos.“

Nuo to laiko ir prasideda Vakarų civilizacijos dvasinis puolimas. Tas puolimas įvyksta ne staiga ir ne vienoje vietoje, bet palaenva ir šimtmetis po šimtmečiui tas nuvasinimas eio gilyn ir gilyn, ir šiandien, žiūrint į 400 metų istorijos praeitį, galima matyti, kaip tas laipsniškas vystėsi.

XVI amžiuje visi giliai tikėjo į Kristaus Dievybę. Švento Rašto įkvėpimą, nekalbant jau apie Dievo buvimą. Atmetus Kristaus autoritetą, esantį Bažnyčioje ir pakėlus privates nuomonės principą, pradėdama, jau sekandame šimtmetyje, kelti proto garbinimą ir pridavimą jam tokios galios, kokios jis visai neturi. Protas vien pats galis pažinti žmogaus tikslą, protas galis padarviti žmogus laimingų ir anlamai protas esąs viso pažinimo šaltinis ir viskas tas, kas protui neprieinama, atmetama. Jau tame laikotarpyje pradėdama užgrobtį šventojo Rašto autentiškumą.

Besivystant tam racionaliui, jau sekandame šimt-

metryje (XVIII) į Kristaus Dievybę pradėdama žiūrėti, kaip į iliuziją ir jį pradėdama laikyti, kaip paprastą žmogų. Jis tik esąs genialus ir moralus reformatorius, lygiai, kaip Budda, Konfucijus, Platonas, Magometas. Su pa-neigimu Kristaus Dievystės lygiai panigiamas visas antgamtinis gyvenimas ir Dievo malonė.

Davedus Kristų iki papras-to žmogaus. Jo visas religines ir moralės idejas pradėdama XIX šimtmetyje taikinti prie laiko dvasios, o ne laiko dvasią prie Kristaus idėjų, o pagaliau ir visą moralę istatyma pradėdama keisti ir taikyti prie kintančiųjų ekonominių sąlygų. Taip, kad šiandien protestantizmas tik nominaliai pasilieka krikščionišką, o krikščionybės turinio tenai veik visai nebėra. Suprantama, ne visos sektos nuėjo iki kraštutinumo. Kitose daugiau ar mažiau pasilieka Kristaus dvasios, bet jos labai ir labai mažai, net ir geriausiuose iš jų.

Kiek šiandien iš tų protestantų sektų, kurios prieš 400 metų atsiskyrė nuo Bažnyčios, aiškiai betiki į Kristaus Dievybę? Kiek iš jų betiki, kad Kristus mirė ant kryžiaus, kaip pasaulio išganytojas? Paimkime tik sekmadienio pastorijų pamokslų temos daugiausiai nagrinėja grynai socialius ar ekonominius klausimus, ar bent labai neaiškiai prisimena Išganytojaus humanitarinę etiką. Arba vėl kiek jų šiandien tikrai betiki į Kristaus stebuklus. Jo atsišklimą iš mirties? Kiek jų prisimena Kristaus pasmerkima apie divorsus? Kiek jų betiki apie Kristaus perspėjimą apie pragara? Kiek jų beskelbia nusiramini-mą ar atgailą? Bet dar prieš 300 metų vargiai būtūmė atradę nors vieną, kuris to nebūtų išpažinęs ir praktika-ves. Ir katalikai, kurie tada buvo apsaukti, kaipo Šventojo Rašto priešas, šiandien jie vieni begina Švento Rašto autentiškumą ir jo įkvėpimą. Katalikai, kurie neva tai laikę Kristų paslėpę dogmose, šiandien jie vieni išpažista to paties Kristaus Dievybę.

Lygiagrečiai ejo ir Dievo buvimu panigimas. Prieš 300 metų visi tikėjo į Dievo buvimą ir religijos reikalingumą. Jau XVIII šimtmetyje deistai išėina su „moksliška pažanga“ ir Dievui paliekama tik pasaulio sutvėrimas, bet po tam jau pasaulis pats rūpinasi apie save, o Dievui paliekamas dangus. Dar toliau, XIX šimtmetyje, jau atmeta Dievą, kaipo Sutvėrėją ir apie dangų pamirštama, kad koks ten bebūtų. Dievo sąvoka suvedama prie pasaulio ir tą, ką pirma buvo vadinama Dievu, dabar jau suprantama kaipo Gamta, o religija suprantama, kaip socialus ir labdaringas pasitarnavimas žmonijai.

Daug jų kalba apie Dievą ar religiją, bet jie tuos tremius vartoja tik tam, kaip tas pirklis senos firmos vardą, kad daugiau patraukus geros valios klientelę. Bet kiek tikrai betiki į Dievo buvimą ar į Jo Dievišką Apveizdą? Kiek jų pripažista ta Tobula Esybė, kurios Es-mė yra Pažinimas ir Meilė? O vienok prieš 300 metų jie visi nuosirdžiai tikėjo į tuos dalykus.

Jei paimti ir panaerinėti nors Amerikos Konstituciją ir jos koleijas, tai prieš pusantro šimto metu tie visi Amerikos tėvai, tie Konstitucijos kūrėjai, tie koleiejų profesoriai ne tik tikėjo

(tęsinys 3 pusl.)

IŠ VISUR

—LRKSA Vyk. Tarybos narys Dr. A. J. Valibus iš Kingston, Pa., rugpjūčio mėnesį atsisakė iš vyriausiojo daktaro kvotėto pareigų. Jo vietą užėmė Dr. Mary M. Romelka iš Shenandoah, Pa.

—Brazilijoje lietuviai rūpinasi, kad jų vaikai mokytų lietuvių kalbą. Lietuvių pradžios mokyklose, šalia brazilų kalbos, vaikus moko ir lietuvių kalbos.

—Rugsėjo 8 d. Liet. Tautos šventė visur lietuvių buvo vienu ar kitu būdu paminėta ir atšvėsta pagal vietas, laiko ir aplinkybių galimybes.

—IRO vadovybė Vokietijoje tarp lietuvių ir kitų tautų tremtinių veda skryningus Rusijos komunistų naudai.

—Rusijos bolševikai Lietuvoje leidžia specialų laikraštį tremtiniais, ragindami grįžti juos namo, bet tremtiniai pažįsta jų spastus ir visai netiki jų kvietimais.

—Lietuvoje bolševikai reguliuoja visus radio aparatus: žmonių radijų primtus sąjungia nutiestomis vielomis ir žmonės turi klausytis tik tą, ką jiems komunistai perduoda.

—Waterbury, Conn. švento Juozapo parapijos mokyklos patalpose įsteigta lituanistikos kursai, kuriuos vaikai lanko laisvu nuo mokyklos laiku.

—Chicagoje Mar. Demereckis laimėjo geležinkelio parodoje "Miss Railroad Fair of 1949" titulą. Jos nuotraukos buvo įdėtos į visus Chicago dienraščius.

—Atvykęs Vilniaus Operos solistas baritonas Stasys Liepa pastoviai apsigyveno Amsterdam, N. Y. ir dalyvauja vietos lietuviškoje veikloje.

—Lietuviškos Knygos Rėmėjų ir lietuviškos kultūros nešėjų pasaulyje gali tapti kiekvienas lietuvis, užmokėjęs \$5.00 sekančiu adresu: Rev. C. A. Matulaitis, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

—Detroito Liet. Organizacijų Centro susirinkime buvo apsparstyta Visuotinio Lietuvių Kongreso reikalai ir išrinkti į jį atstovai.

—Bostone Lietuvių Piliečių Draugija rugsėjo pabaigoje šventė savo 50-tą jubiliejų su pikniku Romuvos Parke Brooktone.

—Worcester, Mass mokyklų inspektorius paskyrė Joną Parulį lietuvių kalbos mokytoju vienoje komercinėje aukštesnėje mokykloje.

—Rugpjūčio 27 d. Belgijoje, Tilleur gatvėmis, vaikščiojo bažnytinė procesija, vedama miesto majoro, kurioje organizuoti dalyvavo ir tenyščiai lietuviai.

—Lietuvos Vvčių seimas pavadė savo garbės nariui Ignui Sakalui sudaryti kolektyvą Vvčių istorinei medžiagai surinkti, suredaguoti ir paruošti spaudai.

—Scrantonio Universitete yra įvesta lietuvių kalbos kursai, kuriuos veda A. Vaičiulaitis, buv. "Amerikos" redaktorius.

—Baigęs Loyola kolegiją ir Law School Maryland Universitete, Adomas Gregorius sėkmingai išlaikė Maryland valstijoje advokato kvotimus.

—Kun. Dr. J. Prunskis, "Draugo" redakcijos narys, mums rašo iš San Paulo, Brazilijoje. Jis lankosi Brazilijoje, Venezueloje, Urugvajuje, Argentinoje, Čilėje, Peru, Ekvadorijoje, Kolumbijoje, Panamoje. Visur lietuvių ir kitataučių susidomėjimas — domisi USA lietuviais, ALT, VLIKo darbais. Visų kraštų spaudoje pasiseka iškelti Lietuvos klausimą. Jo straipsni jėsimė ateinančiame numeryje.

—Heiligenhaven, Vokietijoje, britų zonoje, IRO išlaikomos DP ligoniams — džiovininkams ligoninės ligoniai, kurių tarpe yra nemaža lietuvių, skundžiasi baisia padėtimi: džiovininkams netinkamas klimatas, menkas gydymas ir priežiūra. Ligoniai buvo paskelbę bado streiką ir parašė skundą.

—Naujuoju Moksleivių Atėitinininkų Sąjungos pirmininku Vokietijoje išrinktas studentas Antanas Razma.

—Išvykus iš Valencijos buv. krepš. komandos kapitoniui p. Algirdui Šliogerui, komandos reikalus tvarkyti ir vadovauti paskirtas krepš. Antanas Šulcas.

—Ruošiamasi praplėsti lietuvių sporto klubą Venezueloje, įrengiant stalo tenisą, moterų tinklinį, šachmatų ir kt.

—P. Jonas Stanevičius, pirmasis Lietuvių Sąjungos iniciatorius iš Valencijos persikėlė gyventi į Maracay.

—Caracase išėjo pirmasis Venezuelos lietuvių neperiodinis religinės minties ir informacijų leidinys "Tėvų Kelias." Redaguoja kun. A. Sabaliauskas.

—Vienas vietinis gyventojas, išsėjęs iš proto, su ilgu peiliu užpuolė krautuvę prekybos Tamašausko brolių, 14 metų berniuką Algirdą ir jį sunkiai sužalojo.

Nusivylęs Žmogus

(pradžią 2 pusl.)

Dieva, bet jie buvo Dievui ištikimi ir net nuosirdžiai Jį mylėjo. Bet kiek šiandien to visako beliko? Kiek iš jų šiandien betiki, kad turi sėlą? Ir vėl aiškėja, kad katalikai, kurie turėjo būti proto priešai, šiandien jie vieni paliko, kurie išpažįsta, kad protas, tikėjimo padedamas gali prieiti prie Dievo ir Jo Tobulybės pažinimo.

Paskutiniųjų keturių šimtų metų istorija, yra žmogaus nudvasinimo istorija. Kristus, kuris yra Dievas, tapo paverstas tik žmogumi, o žmogus tik gyvuliui, o gyvulys privestas prie atomo. Tai pavadinta "Pažanga"! Visai nenuostabu, kad galienai galvojančiai, tai matydami, pradėjo kalbėti ir rašyti apie Vakarų civilizacijos puolimą.

Jie visai teisingai daro išvadą, kad Vakarų civilizacija, eina puoliman, tik aiškindami jos priežastis daro klaidą. Ne mašinėrija, ne finansai, ne apsiginklavinimas, ne aukso versis, ne geležinio determinizmo dėsnių yra to puolimo priežastis, bet Vakarų civilizacijoje Kristaus ir Dievo paneigimas.

Apie to nudvasinimo vaisius pakalbėsime kitame numeryje.

Kalifornijos lietuviai

—Rugp. 28 d. įvyko ALT piknikas, kuris puikiai pasisekė. Piknike darbai pasiskirstė pagal draugijas, pav. Vyčiai tvarkė barą, Socialdemokratai — loteriją, virtuvę — Moterų draugija, prie kasos — SLA nariai. Pelnas bus pasiųstas centrui.

—Liet. Taut. Šokių grupė rugpjūčio 28 d. dalyvavo Pietinės Kalifornijos Universiteto liaudies meno programoje, Idyllwild, Cal., kur yra statoma universiteto muzikos ir meno Campus. Šokių grupei vadovauja Luėja Zaikienė. Toji jauna grupė per šiuos metus jau turėjo 8 pasirodymus ir dar turi kelis kvietimus, daugiausiai kitataučių organizacijų. Lapkr. 5 d. pati grupė ruošia Liaudies Meno vakarą Tarptautinio Instituto patalpose. Vakarą pelnas skiriamas tautinių kostiumų įsigijimui.

—Per liepos ir rugpjūčio mėnesius žinomas įvairių tautų šokių žinovas Vytautas Beliajus Kalifornijos įvairiose mokyklose mokė šokių. Jį kvietė mokytojų draugijos, universitetai ir įvairūs klubai Los Angeles, San Francisco, Oakland, San Diego miestuose. Oaklande jam pagerbti buvo surengtas didžiulis banketas, kur dalyvavo miesto m. joranas Cross ir tūkstančiai žmonių. Jo naujai išleistas lietuvių šokių plokštelių albumas iš visų krautuvų buvo išpirktas. Vytautas mano ir kitą vasarą čia atvykti.

—Rugs. 8 d. "Kalifornijos Lietuvių" iniciatyva buvo surengtas Tautos šventės minėjimas, kur dalyvavo virš 300 lietuvių. Programoje buvo kalbos ir meninė dalis. Apie Lietuvos taut. šventės tradicijas kalbėjo gen. S. Raštikis, o spaudos klausimui paruošė kalbą adv. St. Paltus. Programą pradėjo "Kal. Liet." Bičiulių pirm. kleb. kun. J. Kučinskis ir po savo kalbos spūžindino su naujai atvykusiu kun. Jankausku, kuris ilgį tarė žodį "Kal. Liet." angliškos dalies red. Miltonas C. visų kalbas reziumavo angliskai.

Meninę dalį pildė Liet. Tautin. Šokių grupė, ved. L. Zaikienė. Be tautinių šokių, grupės nariai R. Kilmonytė padainavo ir I. Truskauskatė padėklamavo.

—Jau išėjo naujas "Kalifornijos Lietuvių" numeris, kuris tiek turiniu, tiek išvaizda daro gražų įspūdį. Lietuviški straipsniai jau surinkti nuosavu linetpu — su lietuviškais akcentais. Šiame numeryje telpa aktualūs straipsniai: "Lietuviais turime ir būt," "Lietuvių Charta," Ka daryti nustojus darbo," "Visuotinė Amer. Liet. Kongresas," "Pranas Lubinas," "Kovoje už Lietuvą," plati kronika. Adresas: "Kalif. Lietuvių," 9204 So. Broadway, L. A. 3, California. Prenumerata metams — \$2.00.

—Gabi, jauna pianistė Viola Mae Swyt rugp. 24 d. turėjo savo pirmą piano recitalą, kurį surengė žymus Piet. Kalifornijos Universiteto prof. J. Crown. P-lė Swyt pildė sunkius Chopin, Beethoven, Mozart, Bach ir kitų kompozitorių kūrinius. Viola ir toliau tęs studijas muzikoje.

—Florence Korsak rugsėjo 22 d. dalyvavo Vvčių 133 kuopa labai aktingai veikė. Rugsėjo 5, 6, 7 dd. turėjo ekskursiją į Yosemite gražųjį parką (apie 300 mi. nuo L. A.). Spaliu 30 d. rengia tradicinius Halloween šokių, kurių pelną skiria naujos bažnyčios fondui. Vyčiams pirmininkauja adv. J. Peters.

—Šv. Kazimiero parapija ruošiasi metiniam bazarui, kuris vyks spalio 16 ir 23 d. Loterijos ir bazarų pelnas skiriamas naujos bažnyčios statybos fondui.

—Liet. Tremtinių susirinkimas įvyko rugp. 21 d. Nutarta steigti atskiros draugijos, bet įsijungti į kitas veikiančias draugijas, ypač atgaivinti apmirusį BALFo skyrį.

TĖVISKEL...

Ak, tėviskėl,
Ar aš galiu padėt,
Palengvint tau vargus?

Kuomet matau
Aš sopulius tavo,
Aukojau tau save.

Tėvyne, ak miela,
Tau kūnas ir siela
Taip baisiai apkalta,
Išvargus tu mirtinai,
lyg be kraujo, balta.

Ar tau širdis,
Pasauli, sudrebės,
Pabus tau sąžinė?...

Ar vis ramiai
Tylėt, lyg be širdies,
Toliau pasirinkai?...

Baisumus juk matai,
Kaip žudoma tauta,
Ir kaip gali tylėt,
Juk žūna ten mano tėvynė
taip nekalta, nekalta!...

Muzikai Franz Liszt "Liebestraum."

J. Steponaitis

ĮVAIRIOS PASTABOS

Rašo S. Ažuolaitis

Garbė vilioja

Europoje tarp Anglijos ir Prancūzijos yra Anglų Kanalas, kurio siauriausia vieta tarp Cape Gris Nez Prancūzijos ir Dover, Anglijos, yra tik 19 mylių. Pagunda ir didelis troškimas garbės tą Kanala perplaukti nevieną buvo ir yra apėmusi. 50 metų laikotarpyje jau su virš du šimtai asmenų abiejų lyčių mėgino perplaukti Kanala, bet tik apie 25 nuosimčiai savo tikslą pasiekė.

Pirmasis Kanala perplaukė 1875 metais Matas Webb, anglas. Jis plaukė 21 valandą ir 45 minutes. 1926 m. prancūzas George Michel perplaukė per 11 valandų ir 5 minutes. Iš moterų amerikietė Gertruda Ederle perplaukė Kanala 1926 m. per 14 val. ir 39 minutes. Nors daug moterų mėgino iš jos tą greitumo rekordą paveržti, bet dar nė viena nepasiekė.

Šių metų liepos 26 d. iš Cap Gris Nez Prancūzijos moteris holandė Willi Groes Van Rijssel, 30 metų amžiaus, sverianti 175 sv., taip pat mėgino Kanala perplaukti iš Prancūzijos į Angliją, bet nepavyko, nes Kanale, jai beplaukiant, pakilo audra, ypač prie Anglijos krantų buvo labai neramus ir audringas vanduo. Po 14 valandų ir 16 minučių jos plaukimo, kada jai buvo belikę vos tik viena ir pusė mylios iki kranto, ji turėjo plaukima nutraukti, sėsti į laivelį ir išvažiuoti kraštan.

Amerikietė Shirley Mae France, 16 metų, iš So. Somerset, Mass., taip pat tos garbės traukiama išvyko Anglijon ir mėgina perplaukti Kanala.

Tibetas paskelbė karą komunistams

Kai komunistų jėgos užėmė Mongoliją ir didžiulę Kinijos Sinkiang provinciją, kuri tęsiasi nuo Tibeto iki Sibiro rubežiaus, vyriausia Tibe-

to galva Dalai Lama tuomi labai susirūpino ir šių metų rugpjūčio pradžioje pasikvietė pas save su viršum šimtą savo patarėjų lamų, vadinaimų "gyvieji Buddos," konferencijon pasitarti, kaip apsaugoti savo šalį nuo grėsiančio jai iš komunistų pusės pavojaus.

Susirinkę savo šalies sostinėje Lhasa, Tibeto lamos tuoj pasiteiravo savo pranašysčių iš "Dangaus Ženklų" ir pamatė, kad atskrymas Shangri-La nuo laisvojo pasaulio būtų jai labai skaudus ir sukrečiantis dalykas, jei nebus laiku sustabdytas ir užgnaužtas besiplečiantis pasaulyje raudonųjų potvynis.

Turis stipriausią ir didžiausią dvasinę įtaką visoj Vidurinėj Azijoje vyriausias Tibetui Dalai Lama su savo patarėjais, pastebėję komunisto agentus skleidžiančius lamaserijose propagandą, paskelbė šventąjį karą prieš komunistus ir pasiuntė tris tūkstančius vienuolių studentų su misijomis į visą Vidurinę Kiniją, kad sudarytų frontą prieš kinų komunistų vado Moa Tse-tung "moaizmą."

Lietuvos Vyčių nauja centro valdyba

Pirmininkas — Jack Juozaitis iš Chicago.

1-as vice pirmininkas — Aleksandras Vasiliauskas, iš Great Neck, N. Y.

2-as vice pirmin. — Bertha Čiočys, iš Providence, R. I.

Protokolų raštin. — Silvia Račkus, iš Chicago.

Finansų raštin. — Dolores Miller, iš Dayton, Ohio.

Korespondentė - sekretorė — Filomena Rekasius, iš Chicago.

Reikalingi

"Amerikai" reikalingi energingi jauliniai rinkti prenumeratas.

Gera proga liuoslaikyti eks-trą užsidirbti.

Dėl sąlygų kreiptis:

"AMERIKA"

417 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

KVIEČIAME

Užsisakykit savaitraštį "AMERIKA"!

"AMERIKA"

★ yra geriausias savaitraštis, —sako kiekvienas, turėjęs progos su ja susipažinti.

"AMERIKA"

★ visada rasi įdomių, naudingų pasiskaitymų ir gražių vaizdėlių iš mūsų Tėvynės Lietuvos. Todėl

"AMERIKA"

★ yra mieliai skaitoma ne tik čia, Amerikoje, bet ir visame pasaulyje.

"AMERIKOS"

★ šimtai egzempliorių kas savaitę plaukia į Europą, Aziją, Afriką, Australiją, Pietų Ameriką ir Kanadą.

Taigi, jei pats jau skaitai "AMERIKA," patark kitiems ją užsisakyti, arba užprenumeruok ją savo bičiuliams ar giminėms, kurie patys negali jos užsisakyti.

"AMERIKA"

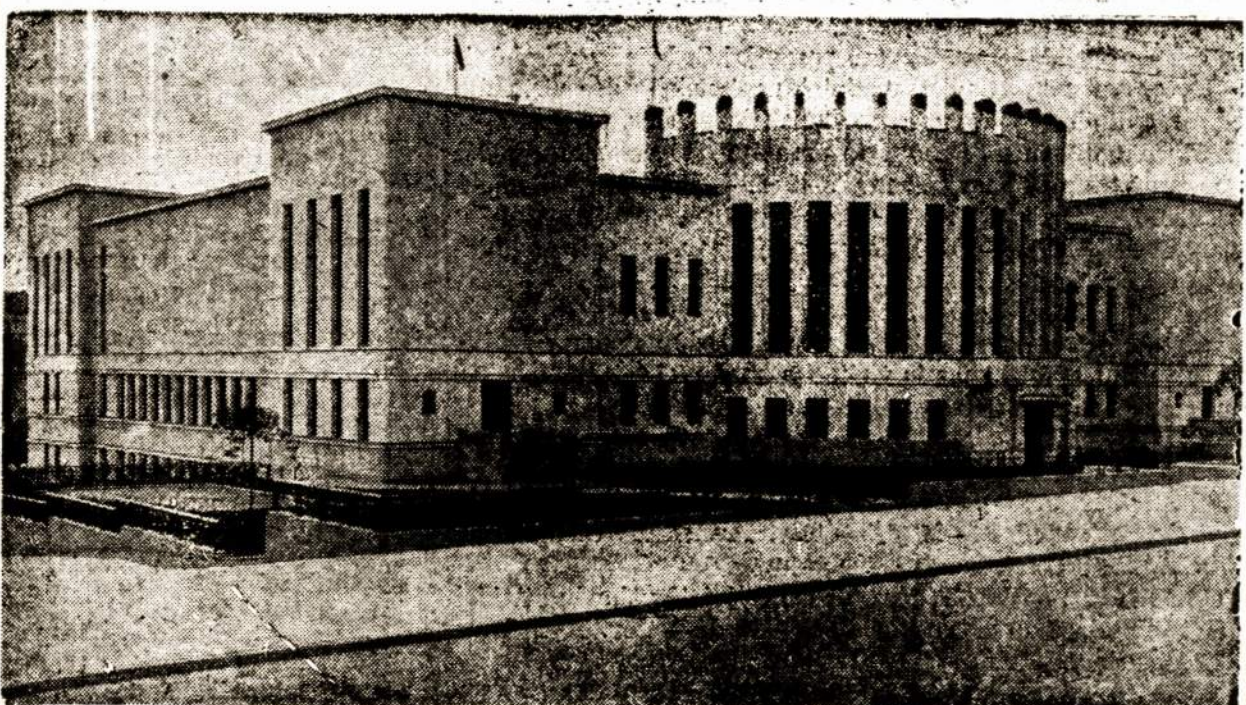
★ metams kainuoja tik \$3.00
Užsienyje \$3.50.

Užsakymus ir pinigus siųskite:

"Amerika"

417 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Reikalaujantiems nemokamai siunčiame kelis "Amerikos" numerius susipažinti.

Taip statėsi Nepriklausomoji Lietuva: Didieji Vytauto Didž. Muziejaus rūmai Kaune.

I kiekviena iš šitu kraštų, kuriuos aš čia paminėjau, buvo pasiųsti dideli skaičiai

IŠ TREMTIES ATVYKUSIŲ ŽINIOS

Atvyko 12,000 lietuvių tremtinių

Rugs. 19 d. laivu "General Hersey" į New Yorko uostą atvyko 236 lietuviai, tuo būdu pagal DP aktą iš 1948 m. viso atvyko 12,186 lietuviai tremtiniai.

Dar yra neturinčių garantijų lietuvių, kurie maldauja geros širdies tautiečių juos atsikviesti. Šiandieną dar galima jiems pagelbėti išrašant tuojau darbo ir buto garantiją.

Garantijų blankus ir informacijas tuojau išsiunčia pagal pareikalavimą:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.,
105 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

BALFo seimo atstovams kambariai

BALFo metinis seimas bus spalį 7-8 dienomis, Hotel Benjamin Franklin, Chestnut ir 9th Sts., Philadelphia, Pa. Seimui rengti komisijos rūpesčiu tame pat viešbuty yra rezervuota 50 kambarių seimo atstovams.

Seimo atstovai, norį apsigyventi viešbuty ir turėti kambarį, malonėkite parašyti apie tai viešbutiui.

Kas norėtų privačiai apsigyventi, prašoma kreiptis į BALF Seimui Rengti Komitetą, ULRA Convention Committee, 204 N. Broad Street, Philadelphia, Pa.

Komitetas

BALFo seimo proga bus pamaldos

BALFo metinis seimas bus spalį 7 ir 8 d. Hotel Benjamin Franklin, Chestnut ir 9th Sts., Philadelphia, Pa. Seime seime dalyvaus daug atstovų iš visų Amerikos vietų, o taip pat labai žymių svečių.

BALFo seimui rengti komiteto nutarimu spalį 7 d. 8:30 val. Šv. Kazimiero bažnyčioje, 324 Wharton Street, Philadelphia, seimo atidarymo proga, bus atlaikytos pamaldos už geradarius, kurie dideliu darbu, pasižventimu ir aukomis prisidėjo prie tremtinių gelbėjimo darbo, o taip pat, kad Dievas saugotų ir globotų tremtinius. Seimo atstovai, svečiai ir vietos visuomenė kviečiami dalyvauti pamaldose.

Spalį 7 d. 2 val. popiet pradedamos BALFo seimas. Spalį 8 d. seimo sesijos pradedamos 9 val. ryto. Spalį 8 d. 8 val. vak. iškilmingas banketas.

BALF Seimui Rengti Komitetas

Atvyko tremties kultūrininkas Ant. Giedraitis

Į New Britain, Conn. atvyko savo gimnazią, žinomos vietos floristo, K. Giedraitis atkviestas, pasižymėjęs tremtyje savo kultūrine veikla dipl. komersantas Antanas Giedraitis. Kai prieš puspenktų metų vakarų Vokietijoje pradėjo kurtis tremtinių stovyklos, A. Giedraitis su savo keturių metų vaikų šeima, buvo apgyvendintas Wiesbadeno stovyklos viename kareivinių kambarių, kurs buvo be langų, be stogo ir kiauromis lubomis. Lietuvas metu visi būdavo šlapi. Tačiau A. Giedraitis, nežūrėdamas tokių sunkių sąlygų, įsistatė reikalingas priemones ir pradėjo leisti dienraščius. Vėliau jį išstobulino ir padarė

plačiausiai skaitomu lietuvių tremtinių stovykliniu laikraščiu, kuris buvo leidžiamas ligi šių metų pavasario.

Tuo nepasitenkindamas šis kultūrininkas įsteigė Giedros vardo leidyklą knygoms leisti. Jau 1946 pavasarį išleido pirmąją knygą mūsų vaikams, kurią parašė du jauni, gabūs rašytojai broliai Mekai. Vėliau Giedra leidžia vadovėlių mūsų mokyklai ir literatūros žurnalą "Žingsniai." Be to išleidžia lietuviškais vardais papuoštų liaisvinių serijas. Pažymėtina, kad A. Giedraitis pirmasis įsteigė spaudai platinti kioską ir suorganizavo mūsų tremties mokyklų aprūpinimą vadovėliais bei rašomąja medžiaga. A. B.

TREMTINIŲ DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Sekmadienį, spalį 2 d., 3 val. popiet, Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne, šaukiamas visuotinis New Yorko Lietuvių Tremtinių Draugijos susirinkimas.

Dienotvarkėje, tarp kitų punktų, numatyti rinkimai Draugijos valdybos, komisijų ir atstovų į Visuotinį A. Lietuvių Kongresą.

Visi tremtiniai, tiek draugijos nariai, tiek naujai atvykusieji, prašomi dalyvauti susirinkime.

L. T. Dr-jos Valdyba

Lietuvių Kalbos Vadovas

Iki šiol Lietuvių Kalbos Vadovo daugiau, kaip po vieną egzempliorių užsiprenumeravo:

Šv. Kazimiero parapija, Vyčiai, Philadelphia, Pa. — 10 egz.

"Keleivio" redakcija, S. Boston, Mass. — 5 egz.

V. M. Stapulionis, Chicago, Ill. — 4 egz.

Kun. Pr. Juras, Lawrence, Mass. — 4 egz.

F. Paubinskas, Chicago, 3 egz.

Po 2 egz.: prof. K. Pakštas, St. Monica, Calif., Dr. D. Pilka, St. Boston, Mass., K. Katkevičiūtė, Chicago, Ill., K. Sweger, Chicago, Danutė Bubelytė, Chicago.

Pirmasis Garbės prenumeratorius — kun. A. Sabaliauskas, iš Venezuelos.

Lauktina, kad kiekviena lietuvių parapija, kiekviena mokykla, klubas, organizacija ir visi tautiečiai pasektų šiais pavyzdžiais ir užsiprenumeruotų "Lietuvių Kalbos Vadovą." Knygos kaina \$2.50.

Garbės prenumeratorius 10 dol. Užsakymus su pinigais prašoma siųsti šiuo adresu:

JUOZAS AUDENAS,
14 Townsend Street,
Boston—Roxbury, Mass.

Padėka

Po sunkių ir ilgų karo audros nerygvenimų, po vargingo ir kurdau kelių metų laukimo, savo artimųjų dėka, mes patome į laisvės kraštą ir čia įsikūrėme. Nuo širdies dėkojame: Mūsų sesutei ir svogerui Anei ir Jonui Butkams, Brooklyn, už sudarymą darbo ir buto garantijų, už šelpimą Vokietijoje, už mūsų nuosirdų sutikimą ir rūpestingą globojimą, už parūpinimą mums buto, už vertingus patarimus ir už dovanas, gautas čia atvykus.

Mūsų dėdei Domininkui Diškevičiui, Westfield, Mass., už pagėjimą surasti mūsų giminių, gyvenančių Amerikoje ir už šelpimą mūsų Vokietijoje.

Mūsų brolienei ir broliui Kotrinai ir Antanui Diškevičiams, Brooklyn, už šelpimą mūsų Vo-

ATVYKO IŠ TREMTIES

Laivu General Blatchford į New Yorką atvyko šie lietuviai:

Adomavičius, Vladas, Liucija, — Paterson.

BAGDONAVICIUS Vladas, — Philadelphia.

BALTRUSAITIS Antanas, — Baltimore.

BARCAITE, Lilija, Anastazija, — Chicago.

BIKULCIUS, Stasys, Zofija, Vytautas, Bronius, Rymantas, Vladas, Stasys, — Maryland.

BILUNAS Vytautas, — Conn.

BUSEIKA Vytautas, — Chicago.

DAGYS, Antanas, Petronėlė, Vytautas, — Ohio.

DMUKAUSKAS, Ona, Simaans, — Chicago.

DOBROVOLSIS, Valė, Alvinė, — Chicago.

FURMONAVICIUS, Petras, Uršulė, Petras, Aušra, — Woodhaven, N. Y.

GAINKNEVICIUS Vladas, — Philadelphia.

JEZUKAITIS Juozas, — Mass.

JURGILAS, Stasys, Vanda, — Ill.

KALVAITIS, Stasys, Marija, — Ill.

KAPOCIUS, Mykolas, Kotrina, Jadvyga, — Baltimora.

KAVALIUNAS, Pranas, Frida, Elvina-Regina, — Chicago.

KAVALCIUKAS, Aleksandras, Marijona, — Mich.

KIVERIS, Jonas, Anelė, Juozas, — Danutė, — Minnesota.

KLIMAVICIUS Bronius, — Mass.

KORLA Povilas, — N. Y.

KUBILIUS, Vilius, Jurgis, Ona, — Connecticut.

KURAS Justinas, — Maspeth.

LENDERSKIS, Jurgis, Martynas, — Michigan.

LEKAS Juozas, — Massachusetts.

LINGAITIS Povilas, — Mass.

LIUBINSKAS, Juozas, Ona, Juozas, — Chicago.

LUKOSIEVICIUS Stasys, — Ohio.

MARCINKEVICIUS, Stasys, Ona, — Rikardas, Danutė, — Worcester.

MARJONAITIENE Veronika, — Waterbury.

MIKSYS Zibuntas, — Detroit.

MILIAUSKAS, Veronika, Vigaudas, — Illinois.

MOCKAITIS, Antanas, Petronėlė, — Ill.

MORUŠIS Antanas, — Phila., Pa.

ODINAITIS Stasė, — Omaha.

Palevičius, Vladas, Vilhelmina, Regina, — Chicago.

PALUBECKAS, Jonas, Regina, Aurolija, — Worcester.

PAUKSTYS Adolfas, — Maspeth.

PETRAUSKAS, Pranas, Aldona, Jūratė, Arūnas, — N. Y.

REMEIKA Petras, — Chicago.

RUTKAUSKAS, Viktoras, Bronius, — Algrdas, Sabina, — Chicago.

SABALIAUSKAS, Vladė, Stasė, — Rochester.

SAIKUNAS, Jonas, Agnietė, — Worcester.

SALADZIUS Juozas, — N. Y.

SIKORSKAS Juozas, — Wisconsin.

SKRIPKAS, Stasys, Petronėlė, — Legkadija, — Cicero.

SUBOTAS, Kazys, Marijona, — Md.

SLEPETYS Algimantas, — Detroit.

STAUDE, Alfredas, Aleksandras, — Pennsylvania.

STOCKUTIS Uršulė, — Phila.

STASKEVICIUS, Pranas, Ona, Aldona, — Brooklyn.

SUTIENIS Teresė, — Ill.

SVEREIKAS Francis, — Conn.

VALLOKAITIENE Julė, — Ohio.

VESCIUNAS Albertas, — Nebraska.

VAISVILA, Mečislava, Mykolas, Vytautas, — Pennsylvania.

VALTAS Lucija, — N. Y.

VISBARA Jonas, — Worcester.

ŽILINSKIS Anelė, — Brooklyn.

ZYMANAS, Vytautas, Halina, Juze, — Wisconsin.

PRAŠO GARANTIJŲ

Šie lietuviai tremtiniai dar neturi garantijų. Šiandien jį galite jiems pagelbėti parūpindami darbo ir buto garantijas. Kas juos iškviesite, malonėkite pranešti BALFui, United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn, N. Y., nurodant kviečiamojo pavardę ir vardą.

DP Camp Schwabisch Gmund, Germany, U. S. Zone

Brudzyš Teresė, 55 metų amž., ūkininkė, sūnus Omaras, 5 metų.

Gintautas Antanina, 36 m. amž., sluvėja, namų ruošos darbininkė; dukterė Amilija 14 metų amž.

kietijoje ir už dovanas gautas čia atvykus.

Mūsų tetai Anei Diškevičienei ir broliams Stasiui ir Edvardui Diškevičiams, Torrington, Conn., už sudarymą mums darbo ir buto garantijų, už mūsų malonų sutikimą ir už šelpimą Vokietijoje.

Mūsų sesutėms Marijai Maryjarkai ir Anei Kausis, Torrington, Conn., už šelpimą mūsų maisto siuntinėliais ir drabužiais Vokietijoje.

Vita, Motiejus Simonaičiai ir Antanas Diškevičius

Maurice Fitzgerald

Demokratų kandidatas į Borough Prezidento vietą Queens County

Kalbant apie Lundy prareikimą, kad vieškelį ir kanalizacijos darbininkai būtų užimti prieš rinkimus, Fitzgerald sakė: "Jis sako tiesą. Jie dirbs. "Daug yra darbų mūsų vieškeluose, kurie turi būti padaryti pirmą šaltį užėjus, ir kaip pereitais metais, mūsų vieškelio būriai dirbs iki šaltos oras užės, kuomet jau nebus galima vartoti asfaltą."

Fitzgerald paaiškino, kad suma \$155,000 paskirta tai priedas \$400,000 sumos, kurią paskyrė Board of Estimates šį metą dėl pertaisymo ir pagerinimo gatvių — toms, kurios buvo ištaisytos per lokalius asesmentus. Jis nurodė, kad \$230,000 buvo priskirtas dėl Queens per boaro gatvių taisytų, kurį darbą atliks privačiais kontraktais.

Prie to pertaisymo kontraktais ilgalaikiu grįstų gatvių, dar 1,000,000 iš 5,000,000 ketvirtinų ydų paviršinių darbų buvo padaryta kontraktu su naujo tipo paviršium "išrastu palai-kyti naudingumą gatvių," jis pasakė.

"Vienas didžiųjų rezultatų šitų studijų buvo mūsų pajėgumų, Fitzgerald pranešė, "padengti 1,000,000 ketvirt. ydų mūsų antraeilį ir trečiaeilį kelių su dirbiniu vadinamu "chip seal", kainuojančiu 19½ centų ketvirtinui ydą.

"Palaiykty daugiau negu 2,600 mylių gatvių ir kelių mūsų apskrityje gerame stovy, tai yra milžiniška užduotis. Tai reiškia, kad su savo apribota darbo jėga mes turim užlaikyti daugiau negu pusę visų gatvių ilgį mūsų mieste. Tą padaryti, mes turim sunaudoti kiekvieną gražią dieną, kokią galim gauti." Adv.

ARKLIUKAI NUVEDE Į KALEJIMĄ

Amerikoje yra paplitęs lenktynėse: dedama tam tikra suma pinigų ir išlošiama, jei tas arklys pirmas nubėgs, arba pralošiama, jei tas arklys nenubėgs pirmas.

Viena Bronxo 68 metų amžiaus senutė mėgo lošti arkliukais. Ji lošė tol, kol pralaimėjo viso gyvenimo sutaupas. Po to, kai neturėjo iš ko pragyventi, reikalingus daktus pradėjo vogti iš krautuvių, kol pakliuvo į policijos rankas ir atsidūrė kalėjime.

Reikalas kreipkitės pas biznierių, kurie skelbia mūsų laikraštį "Amerikoje."

Tėvų Pranciškonų Misijos 1949 Metais

BOSTON, MASS. — Šv. Petro ir Povilo parapijoje vyrų ir moterų misijos ir tretininkų vizitacija — spalį 3—16 d. — Tėv. Bernardas Grauslys, OFM ir Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. SCRANTON, PA. — Šv. Juozapo parapijoje Šv. Pranciškaus novena ir tretininkų vizitacija rugsėjo 25 d. — spalį 4 d. — Tėv. Kestutis Butkevičius, OFM.

ELIZABETH, N. J. — Šv. Petro ir Povilo parapijoje tretininkų rekollekcijos rugsėjo 29 d. — spalį 2 d. ir spalį 2 d., sekmadienį, Trečioji New Yorko ir New Jersey valstijų Trečiojo Ordino narių ir Šv. Pranciškaus Mylėtojų Konferencija. — Tėv. Justinas Vaškys, OFM ir Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM.

NEW HAVEN, CONN. — Šv. Kazimiero parapijoje 40 valandų atlaidai ir tretininkų vizitacija spalį 2—4 d. — Tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM.

CAMBRIDGE, MASS. — Nekaltai Pradėtosios Šv. P. Marijos parapijoje, tretininkų rekollekcijos ir vizitacija spalį 2—4 d. — Tėv. Jurgis Gailiūsis, OFM.

MINERSVILLE, PA. — Šv. Pranciškaus parapijoje — parapijos atlaidai, tretininkų rekollekcijos ir vizitacija spalį 2—4 d. — Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM.

ANSONIA, CONN. — Šv. Antano parapijoje Sodaliųjų rekollekcijos, 40 valandų atlaidai, tretininkų rekollekcijos ir vizitacija spalį 7—11 d. — Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM.

NORWOOD, MASS. — Šv. Jurgio parapijoje, 40 valandų atlaidai ir tretininkų vizitacija spalį 7—9 d. — Tėv. Jurgis Gailiūsis, OFM.

BROCKTON, MASS. — Šv. Roko parapijoje parapijos ir tretininkų rekollekcijos, tretininkų vizitacija spalį 10—16 d. — Tėv. Modestas Stepaits, OFM.

NASHUA, N. H. — Šv. Kazimiero parapijoje, 40 valandų atlaidai, tretininkų rekollekcijos ir vizitacija spalį 16—18 d. — Tėv. Jurgis Gailiūsis, OFM.

BROOKLYN, N. Y. — Šv. Jurgio parapijoje 40 val. atlaidai — spalį 16—18 d. — Tėv. Bernardas Grauslys, OFM.

PATERSON, N. J. — Šv. Kazimiero par., misijos ir Tretininkų vizitacija, spalį 16—30 d. — Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM.

KINGSTON, PA. — Šv. P. Marijos parapijoje 40 valandų atlaidai ir tretininkų vizitacija lapkričio 27—29 d. — Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM.

Very Rev. Justin Vaškys, OFM.
Kennebunk Port, Maine. Tel. 5.

Spalį 2, 1949 m.

globojant

Šv. Petro ir Povilo parapijoje, Elizabeth, N. J.
Gerb. Kun. Kleb. Juozui Simonaičiui,
įvyksta

Trečiojo New Yorko ir New Jersey Valstybių
Tretininkų ir Šv. Pranciškaus Mylėtojų

KONFERENCIJA

KONFERENCIJOS PROGRAMA:

1:00 P.M.—parapijos salėje — New Yorko ir New Jersey valstybių Tretininkų Kongregacijų posėdis.

3:00 P.M.—Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje — pamokslas, įžadų atnaujinimas, popiežiaus palaiminimas, ir palaiminimas su Švenč. Sakramentu.

4:00 P.M.—parapijos salėje — Konferencijos atidarymas: sveikinimai, Tėv. Justino Vaškio paskaita: Trečiasis Ordinas ir komunizmas, klausimai ir sumanymai, Tarybų pirmininkų ir pranešimai.
Konferencijos uždarymas ir bendra vakarienė.

PRIEŠ KONFERENCIJĄ

Rugsėjo 29 d. — Spalį 2 d.

Šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje
211 Ripley Pl., Elizabeth, N. J.
New Yorko ir New Jersey Valstybių Tretininkų
REKOLEKCIJOS

Pamokslai — 9:00 A. M. ir 7:30 P. M.

I KONFERENCIJĄ

Kviečiami visi New Yorko ir New Jersey valstybių Kunigai Klebonai ir Asistentai, Tretininkai ir Šv. Pranciškaus Mylėtojai iš sekancijų parapijų: BROOKLYN, N. Y. PARAPIJŲ: APREISKIMO, ANGELŲ KARALIENES IR SV. JURGIO; MASPETH, N. Y., NEW YORK CITY, N. Y., BAY-ONNE, N. J., ELIZABETH, N. J., HARRISON, N. J., NEWARK, N. J., PATERSON, N. J., JERSEY CITY, N. J.
PER SERAFISKĄ MEILĘ Į TAIKĄ

"AMERIKOS" SPAUSTUVEJ

ATLIEKAMI

Spaudos Darbai:

- PLAKATAI
- BILETAI
- KONSTITUCIJOS
- KNYGOS
- ŽURNALAI
- VESTUVIŲ KVETIMAI

ir kiti spaudos darbai

"Amerika"

417 GRAND ST.

BROOKLYN, N. Y.

JAUKI LIETUVISKA UZEIGA

JUOZAS MOCEJUNAS, Sav.

VYNAS — LIKERIAI — ALUS

BARAS — RESTORANAS

574 Hudson Avenue

Rochester, N. Y.

Tel.: Main 7646

NUOSAVYBES PARDAVIMUI

ROCHESTER, N. Y., IR ARTIMOJE APYLINKOJE

Per mumis galite gauti piktų įvairaus nuosavybės ir biznų:

Mūrinių ir medinių namų, su visais įtaisymais; krautuvių, duonkepyklių, garzdžių, salūnų, gazolino stočių, žemės lotų, farmų ir kt.

MOSU PATARNAVIMAS YRA GREITAS IR TEISINGAS

J. RICKIS, REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC

Insurance AETNA Life & Affiliated Co's.

573 Hudson Avenue

Rochester 5, N. Y.

Telefonas: Stone 3733

SUTVARKOMI BIZNIŲ TAKSAI

Sutvarkom visokios rūšies taksus visų juridikcijų: Federalius Stato ir Vietinius visiems Statams ir Municipalams Jungtinėse Valstybėse ar Užsieniu šalyse.

Visos knygos ir rekordai raportavimui taksu pavieniams, pavienių biznų, partnerystės ir korporacijų mieste ir už New Yorko miesto ekspertiskai tvarkomos advokato Zubawicz, kuris turi teisės praktikuoti bile teisme Jungtinėse Valstybėse ir Federatės Valdybos ir kuris yra patyres accountant dabar tvarkantis taksus visokių biznų, didelių ir mažų, visoje šalyje ir užsieniuose. Taisai galima daryti ir laisčiai. Asmeniški periodiniai ir du-metiniai vizitai yra daromi bile biznuose naudojant šį patarnavimą visur Jungtinėse Valstybose ir užsieniuose.

Prašome kreiptis angliškai ar lietuviškai

—: KORESPONDENCIJOS —

Philadelphia, Pa.

Lietuvių seimai

Taip vadinamame broliškos mėsės istorikame Philadelphia mieste, kur malonus mayoras B. Samuel gražiai priima vykstančių seimų delegacijas, ir vietinė didžioji spauda plačiai aprašo konvencijų eigas, įvykis pažymėti lietuvių seimai šiose dienose:

Spalių 5 d. — Lietuvių Kunigų Vienybės seimas, Šv. Andriejaus parapijoje, 1913 Wallace St.

Spalių 6 d. įvyks Amerikos L. R. K. Federacijos suvažiavimas, Benjamin Franklin Hotel, 9th ir Chesnut Sts. Ten pat bus ir L. Kat. laikraštinių pasitarimai.

Spalių 7 ir 8 d. — Bendro Am. Lietuvių Fondo (BALF) seimas, Benjamin Franklin Hotel, 9th ir Chesnut Sts.

Pūkas

I BALF seimą Philadelphiaj

Siemet BALFo suvažiavimas seimas įvyksta Philadelphiaj spalio 8 d. Lietuviai nepabūgo didelių išlaidų ir dar didesnio darbo ir visu karštu entuziazmu šoko į darbą. Po ilgesnio tarimosi pasamdyta erdvi ir graži Benjamin Franklin viešbutyje esanti salė. Ši graži ir žymi Philadelphia salė pasamdyta tik tam, kad BALFo suvažiavimas praskambėtų šimtabalsiais garsais ne tik lietuvių, bet ir anglių spaudai. Nutarta pakviesti žymieji valdžios ir politikos vyrai, k. a.: kardinolas Daugherty, Laido ministeris, gubernatorius, miesto mayoras ir kiti asmenys. Kviečiami lietuvių spaudos ir anglių didžiųjų laikraščių atstovai-remontierai.

Atsikreipta per atitinkamus asmenis BALFo seimo rengimo komiteto raštų į Philadelphia pašalpinus klubus. Pradėta medžiaginė ir moralinė parama BALFo darbuose ir ypač šiuo seimo metu. Prašyta išrinkti delegatus. Kviesta tų klubų nariai aktyviau prisidėti prie badaujančių tremtinių šelpimo.

BALFo seimo rengimo komitetas maloniai kviečia jau dabar suėjusią, sukurstą, rinkti atstovus, laukiami ir svečiai. Kas atvyks, tas galės apžiūrėti ir gana daug vertingų kultūrinių ir meninių vertybų turintį Philadelphia miestą.

Kas norėtų iš anksto apsirūpinti spalio 7 ir 8 d. nakvyne, tezu parašo nurodymu adresu laisvą arba atviraiškę. Salė, galės būti ir nemokama. Kviečiami ir laukiami buvo tremtiniai, nes tikimasi, jog seimo metu bus atvykęs BALF atstovė Vokietijoje p-lė Rovaitė, kuri padarys įdomų pranešimą apie mūsų brolius ir seses likusius Europoj.

Vladas Saurimas

Bayonne, N. J.

—Šį sekmadienį Šv. Mykolo atšventė. Iškilmingos pamaldos 9 val. ryte. Vakare 7:30 val. iškilmingi mišparai.

—Mūsų parapijoje dviguba šventė: atšventė ir klebono kun. Mykolo Kemėžio vardinės. Sveikiname!

—Kunigų Vienybės, New Yorko - New Jersey apskritys, susirinkimas įvyksta parapijos salėje 2 val. popiet.

Toronto, Kanada

Ontario prov. sostinėje labai gražiai buvo paminėta Lietuvių Tautos šventė — rugsėjo 8-ji.

Minėjimas buvo pradėtas 11 val. iškilmingomis pamaldomis lietuvių bažnyčioje. Dienos reikšmę iškilmingus pamokslus pasakė svečias kun. Borevičius, S. J. ir kun. P. Ažubalis, parapijos klebonas. Po mišių buvo sugiedota tautos himnas.

Po pietų, 3:30 val. buvo pradėtas minėjimas salėje. Čia žan-

gos žodį tarė Toronto Lietuvių Org. Komiteto pirm. K. Grigaitis. Po to anglų kalba į svečius kreipėsi buv. Lietuvos Ministras Svedijai p. V. Gylys, išskelbė Lietuvos praeitį, ypač Vytauto karūnacijos epizodą, dabartinį jos naikinimą ir atkreipdamas dėmesį į naujųjų emigrantų įnašą į Kanados gyvenimą.

Toronto miesto vardu lietuvių žodžiu pasveikino City Council Comptroller J. James, kuris pats yra čia atkeliavęs prieš 30 m. Raštu gauti sveikinimai iš Toronto miesto burmistro McCollom, vyskupo padėjėjo monsr. Webster, iš trijų ukrainiečių organizacijų bei jų laikraščio "Echo".

Minėjimo meninėje dalyje A. Maurukienė padėklamavo K. Indrūso eilėraščių "Tėviškė". Toliau pirmą kartą Toronto pasirodė solistas J. Rimkus su šešiomis dainomis. Tautinių šokių grupę, vedama p. A. Ličkūnaitės atliko gražius lietuviškus šokius, o mišrus choras, diriguojamas J. Sinkevičiaus, sudainavo 4 dainas. Programoje dėl ligos negalėjo pasirodyti solistė M. Vilčiauskaitė.

Po minėjimo svečiai buvo pakviesti apžiūrėti Raudonojo Teroro parodą, kurios eksponatus yra atsivežęs p. Kaškelis. Šia proga svečiai buvo apdovanoti ir atitinkama literatūra anglių kalboje.

Sis minėjimas yra vieningo visų Toronto lietuvių organizacijų darbo gražus rezultatas. Bendrojo Komiteto darbą reikia tik nuširdžiai sveikinti ir linkėti būti pradžia bendro, vieningo visų lietuvių išsivieko, kuris Kanadoje bus vėl atstatytas, susiorganizavus P. L. Bendruomenės pagrindais.

Pirmoji Komuni

Rugsėjo 11 d. jau antrąjį Toronto mažųjų grupę priėmė savo pirmąją Šv. Eucharistiją. Po mišių klebonioje jiems buvo surengti pusryčiai.

Skautų lauzas

Rugs. 10 d. Toronto skautai Tautos šventės proga, užkūrė laužą, į kurį atsilankė ir nemažai skautų, draugų. Prieš 2 savaites lietuvių skautai, vadovaujami skt. Stepačio, dalyvavo kanadiečių skautų stovykloje.

Koncertas

Rengtas Toronto skyrus suvažiavimo proga koncertas, sutraukė apie 700 dalyvių. Salė, kurioje taip pat vyko ir suvažiavimo posėdžiai pasirodė per mažą, sutalpinti tokią masę žmonių. I šį koncertą atsilankė ir visa eilė Amerikos lietuvių, matomai, lankančių Toronto parodą. Iš Rochester lankėsi M. Sodonis ir Krakauskas.

Koncerto programą su dideliu pasisekimu išpildė p. Ščepavičienė, V. Kastytis, parapijos choras, ved. varg. Sinkevičiaus, bei Verikailio oktetas. Akompanavo muz. Dvarionas. Po koncerto, grojant orkestrui, įvyko jaunimo pasilinksminimas.

Vyt. A.

—Netekom tauraus lietuvių ūkininko: rugs. 12 d. Šv. Mykolo ligoninėje mirė Juozas Barčauskas, sulaukęs 67 m. amž. Velionis buvo vilkaviškietis ūkininkas ir yra buvęs aktyvus L. Ūkininkų Sąjungos veikėjas. Praleides 4 metus tremtinių stovyklose Vokietijoje, pernai vasarą atplaukė į Kanadą pas savo gimines pp. Treigius. Neišaiskinata liga labai nukamavo velionį ir pagaliau atskyrė su šiuo pasauliu, neleidusi sulaukti pasiilgtos giedros tėvynėje. V. A. —Norint labiau suartinti gausią Toronto miesto susisietusius ateitininkus, rugs. 16 d. buvo surengtas susipažinimo pokalbis — kavutė. Labiausia vietas Toronto organizacijos trukdanti problema — salės klausimas — buvo nugalėtas, dvasios

VIETOS ŽINIOS

DAILĖS PARODA

Spalių 20 d. bus atidaryta Lietuvių Dailės Paroda New York, Broadway. Paroda tęsis tik vieną mėnesį. Įsigyti parodos bilietus reik jau dabar ir būtinai iš platintojų, nes prie įėjimo į parodą bus parduodami tik muzėjus — New York Hall of Science — bilietai, kurie galios ir L. D. Parodai, bet pajamos iš tų bilietų eis muzėjaus kason. Bilietų reikalais kreipkitės į Parodos sekretoriatą, adresu: Lithuanian Art Exhibit, New York Hall of Science, Broadway at 44th St., New York City.

Dėl bilietų dar galima kreiptis: Worcester, Mass. į D. Peniką, 14 Vernon Street; Newark, N. J. į Alb. Trečio, 314 Walnut St.; Waterbury, Conn. į ponį A. Colney, 148 Grand St.; Philadelphia, Pa. — į M. Waišnjį ir Jankauską, 2654 E. Tioga St.; Manchester, Conn. į Ged. Vildžiū, 92 Woodlen St.; Brooklyn, N. Y. — į Pr. Narvydą, 542 Lorimer St.

Kaip jau skelbta, Lietuvių Dailės Parodos bilietai dalyvams laimėjime trijų dovanų: televizijos aparatas (\$300), radio aparatas (\$200) ir karo bonas — \$100. Laimėjimas bus žinomas paskutinę parodos dieną.

Rengėjai

Lietuvių skyrius Tarptautinė Moterų parodoj

New Yorko Tarybos globajama New Yorko Lietuvių Moterų paroda prasidės lapkričio 7 d. ir tęsis ligi 14 d., nuo 11 val. iš ryto iki 11 val. vakarė kasdien.

Iet. Moterų skvrius bus dalis International Womens' Exposition, kuri įvyks 71

vadui kun. kleb. Ažubaliui, mie lai leidis pasinaudoti parapijos sale. Sulaukta virš 80 narių, jų prietelių bei kviečių svečių, kurių tarpe savo dalyvavimu mus pagerbė ir Milwaukee universiteto prof. Labanauškas, belankas savo sesutes Toronto.

Sudbury, Ont.

—Kanados lietuvių vienybės-persiorganizavimo ir KLB reikalas iš KLCPT pusės kažkodėl vilkinamas ištaisais mėnesiais, nors iš KLS pusės buvo pasiūlyta tas reikalas atlikti, persitarkyti dar liepos mėn. Dėl tos priežasties ir Sudburio lietuvių neturi progos persiorganizuoti, sueti į vienybę, nors to visi nori.

Kanados lietuvių vienybė dar daugiau skaldoma, steigiant vis naujas organizacijas tais pačiais tikslais, kokius turi KLS, KLCPT ar vėliau KLB. Tokie nauji organizacijų steigėjai tautos reikalams nepasitarnauja, o tik paklenkia.

—Sudburio lietuvių gavo leidimą turėti pastovias lietuviškas pamaldas. Pirmos mišios buvo viskos pamaldos duos progos Kristaus Karaliaus bažnyčioje salėje. Ateityje čia bus laikomos pamaldos kiekvieną sekmadienį 11 val. Pamaldas laiko kun. V. Skilandžiūnas. Pastovios lietuviškos maldos duos progos Sudburio lietuviams kas sekmadienį susiburti ir sustiprinti savo religinius ir tautinius jausmus.

—Rugsėjo 11 d. Sudburio lietuvių organizacijos surengė Tautos šventės paminėjimą. Paminėjimas buvo silpnokas — be meninės programos dalies, o tik paskaita ir šokiai.

—INCO firma pakėlė darbininkams atlyginimą 6.5 cento. Dabar į valandą bus mokama \$1.08 ir aukščiau. Tote firmoje dirba beveik visi Sudburio lietuvių. J. V.

Regiment Armory, 34th St. ir Park Ave., New Yorke.

Bilietai kainuoja tik po 50c. Bilietus pirkite iš anksto! Kadangi komitetas padengs dalyvavimo išlaidas iš bilietų pardavimo, prašome bilietus pirkti tik iš lietuvių. Už bilietus parduotus prie durų komitetas negauna jokio pelno.

Šiais metais lietuvių paviljonas bus ypatingai gražus, įdomus.

Būk vienas iš tūkstantinės minios sekmadienio vakare, lapkričio 13 d. dalyvauti puikioj lietuvių programoj. Programa bus vėliau paskelbta.

Bilietus pirkite iš lietuvių laikraščių redakcijų, lietuvių radio valandų vedėjų, Informacijos Centro, klebonijų, New Yorko Tarybos narių ir parapijų organizacijų sekretorių, ir sekamų komiteto narių: Jadvygos Averkienės, Julia Bacey, Kotrinos Balkūnaitės, Br. Brundzienės, Stel. Charaškaitės, p. Černienės, Barbara Darlys, P. Jurgeliūtės-Beverage, Elenos Jurgeliūtės, Marijonos Kižytės, H. Kulber, Izabelės Laučienės, Dr. Ald. Šliupaitės, Br. Spūdienės, N. Stilsonienės, Jievos Schezas, V. Tyšliavienės, O. Valaitienės ir O. Vinikienės.

Komiteto valdybą sudaro: Marijona Kižytė — pirminė, Bronė Spūdienė — bilietu komisijos pirminė, Barbara Darlys — sekret., Dr. Ald. Šliupaitė — išdin., St. Charaškaitė — fin. sekret., V. Tyšliavienė — korespondentė.

Valdyba

STUDENTAMS

Neseniai susiorganizavusi Lietuvių Tremtinių, Studentų Atstovybė New York, ruošiasi savo pirmą dideliam vakarui — ballui, kuris įvyks spalio 29 d., seštadienį, 7 val. vak., puikioje Knapp Mension salėje, Brooklyne. Numatoma puiki programa, smagus šokiai su studentiška nuotaka. Visas pelnas skiriamas lietuviams tremtiniais studentams, tesiantiems mokslą Amerikoje, remti.

Spaliu 1 d., seštadienį, 4 val. popiet, Apreiškimo par. salėje, Brooklyne, šaukiamas Lietuvių Tremtinių Studentų, gvv. New Yorke ir apylinkėse, visuotinas susirinkimas.

Darbotvarkėje: svarbūs ruošiamo vakaro klausimai ir pranešimai dėl studijų galimybių.

L. T. Stud. Atstovybė

New York, N. Y.

Tėvas R. Lombardi New Yorke

—Praeto sekmadienio popietė minios naujorkiečių plaukė į katalikų Fordham universiteto aikštę. Didžiulė veja apaugusi gražioji aikštė, kuri talpina apie 100,000 žmonių, atrodė jau apypilnė, bet pro visus vartus dar vis įsiliejo nenutrūkstamos srovės. Daugybė autobusų suvežė tūkstančius iš tolimųjų šio metropolio užmiesių. Lygiai pusę keturių pasigirsta per garsiakalbius kapucino kun. Miratello balsas ir margaspalvė žmonių jūra persižegnojusi pradeda šv. Rožančių. Vėliau prabyla šios mokslo šventovės šeimininkas, Fordhamo universiteto rektorius kun. L. McGinley, S. J. Jis pasveikina ir pristato tą kuklią, prastutį kunigėlį, kurio pasiklausyti susirinko netik dešimtys tūkstančių tikinčiųjų, šimtai kunigų ir vienuolių, bet atvyko ir vyskupas J. E. J. P. Donahue bei daugybė kitų katalikiškojo pasaulio žymesnybių.

Tas kunigėlis, mums primenąs savo išvaizda, amžinos atminties lietuvių tautos kankinį kun. Lipnūną, yra italas jėzuitas Riccardo Lombardi. Jis į čia atvyko

kardinolo Spellmano kviečiamas ir netrukus vėl išvyks. Tėvas Lombardi pradėjo naują katalikišką sąjūdį, kuris jau visame pasaulyje žinomas kaip "broliškos meilės žygis." Jis skelbia tą patį, ką ir Kristus skelbė — žmogaus meilę žmogui. Katalikas turi mylėti lygiai visus žmones, o netik sau artimuosius. Italijoje jis tiek garsus, kad kartą Neapoly jo žavinčios kalbos klausėsi 400,000 žmonių.

Čia Tėvas Lombardi prabilo trumpai angliškai ir pasisakė, kad jis prieš 6 savaites pradėjęs mokytis šios kalbos ir jau ateinančią sekmadienį, rugsėjo 25 d., 8 val. vakare kalbės angliškai Šv. Patriko Katedroje. Toliau jis 2 valandas žėrė itališkai dieviškosios iškalbos perlas, kuriuos dažnai pertraukdavo minios aplodismentai.

A. B.

Kaip mulkinami Rusijos gyventojai

Šią vasarą sovietai per spaudą ir radiją pasigyrė pasauliui apie lengvatas, suteiktas savo krašto žmonėms, atpiginant kai kuriuos daiktus 10-20 nuošimčių. Tačiau landūs laikraščių korespondentai sužinojo, jog tikrai atpigintos prekės tik tos, kurios naudojasi komunistų buržuajai, būtent:

Automobilai ir dviračiai, Siuvamos mašinos, Radio aparatai, Fotografijos aparatai, Laikrodžiai, Akordionai, Ikra-Kaviar ir... Vodka.

Eiliniam darbininkui, kuris vos uždirba duonos kšni, šie daiktai yra neprieinami. Taigi, darbininkas iš to atpigino negali džiaugtis.

Reikalingi

Operatoriai ir Finišeriai ant moteriškų koutų (paltų), prityrę ir neprityrę tame darbe.

P. MOTUZA

141 Kosciuszko St., Brooklyn, N. Y.

PIGIAI PARSIDUODA

Dėl mirties šeimoje pigiai parsiduoda 3 šeimų namas su visais patogumais tik už \$4,500. Yra tuščias butas. Kreiptis pas savininką, 200 So. 2nd St. (Basement), Brooklyn, 11, N. Y.

Tel. POPlar 4110

Charles J. Roman

(Ramanauskas)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

1113 Mt. Vernon St.

Philadelphia, Pa.

Moderniška laidojimo įstaiga

Didelė, graži koplyčia, erdvi salė

Pakeleiviams suteikiama nakvyne

Viskas nemokamai

Kreipkitės dieną ir naktį

Tel. DEW 5136

Jos. Kavaliauskas

Laisnuotas

LIETUVIS GRABORIUS

Penna ir New Jersey valstijose

Nulūdimu valandoje prašau

šauktis prie manęs

1601 - 03 So. 2nd St.

Philadelphia, Pa.

Tel. Market 2-5172

Matthew A. Buyas

(Buyauskas)

Laidotuvių Direktorius

426 Lafayette Street

Newark 5, N. J.

AUGUST GUSTAS

—: Beltaire Florist —

6762 FOURTH AVE.

(68th St. kampas)

BROOKLYN 20, N. Y.

SHoreroad 8-9330

Specialistai Laidotuvių Vainikams ir Vestuvių Bukietų Paruošime. Užsakymai priimami ir telefonu. Taip pat galima užsakyti gėles Paul Gustas Funeral Home, Inc. įstaigoje, 354 Marcy Ave. Tel. EVERgreen 7-4774

ALLIANCE NITE CLUB

KAZYS IR ALVINA BUIVIDAI, Savininkai

Viena iš puošniausių pasilinksminimų vieta visam New Yorke

ŠOKIAMS GROJA 2 ORKESTRAI

NEAPSAKOMAI IDOMUS FLOOR-SHOW

BARO COCKTAIL ORKESTRAS linksmina svečius kas vakarą

80 ST. MARKS PLACE

NEW YORKE

(8th Street ir 1st Ave. kampas)

Tel. Gramercy 7-9765

Telefonas: EVERgreen 7-7411

KLEEN KOL COAL CO.

LISAUSKO ANGLIŲ KOMP.

ANGLYS, COKE ir ALIEJUS

OFISAS:

496 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

Gyvenimo Vieta:

65-43 Grand Ave.

Tel. HA 6-8406

Telefonuoti po 5 val. vakarais

JUDAMI PAVEIKSLAI Lietuvių parapijos salė, Maspeth Kiekvieną Sekmadienio Vakara. Įėjimas — Nemokamai!

Brooklynio Lietuviai Gydytojai

Dr. John Waluk

161 No. 6th Street,

Tel. EVERgreen 8-9229

VALANDOS:

8-10 ryto

1-2 po pietų

1-8 vakare

Sventadienis susitarus

Dr. A. Petrika

(Dantų Gydytojas)

221 So. 4th Street

Tel. EVERgreen 7-6888

VALANDOS:

9-12 ryte

1-8 vakare

Penktadienis uždaryta

Brooklynio Lietuviai Graboriai

PAUL GUSTAS FUNERAL HOME Inc.

LAISNIUOTAS GRABORIUS

Modernios naujai įrengtos patalpos. Ypatinga paslauga ir dėmesys teikiamas Kiekvieno Pageldavimo Atveju

Paul Gustas Funeral Home, Inc.

354 MARCY AVE.

(Prieš Armory)

BROOKLYN 6, N. Y.

EVERgreen 7-4774

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(Armakauskas)

Graborius — Balsamuotojas

Moderniška Koplyčia

423 Metropolitan Ave.,

Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(Bieliauskas)

Laidotuvių Direktorius

Notary Public

660 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

EVERgreen 8-9770

Joseph Garszva

Graborius — Balsamuotojas

231 Bedford Avenue,

Brooklyn, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499

F. W. Shalins

(Salinskas)

Laisnuotas Graborius

Suteikiam Garbingas

Laidotuves

— \$150 —

KOPLYCIA SUTEIKIAM

NEMOKAMAI

84 - 02 Jamaica Avenue,

Brooklyn, N. Y.

Tel. NEWton 9-4464

Estate of A. J. Valantiejus

VERONICA R. VALANTIEJUS

Mūsų APYLINKĖJE

Ateitininkų Sąjungos Amerikoje suvažiavimas bus lapkričio 6 d. New York'e, Aušros Vartų bažnyčioje ir salėje. Smulkiau bus paskelbta vėliau.

Dr. B. Palokas yra paskirtas Brooklyn's St. Francis College ekonominių mokslų profesorium.

Dr. V. Gidžiūnas, Tėvas pranciškonas iš Greene, Me., pradėjo mums talkininkauti savo plunksna. Jo straipsnis bus atnešiamas numeryje.

Žurnalistas A. Šalčius neseniai vedė. Jo žmona tuo tarpu su tėvais gyvena Kanadoje, o jis pats — New York'e.

Dr. V. Šmulkštys, didis ateitininkų organizatorius, atveikėjas, lankėsi Brooklyn'e, kur skaitė paskaitą ateitininkų jaunimo kuopos susirinkime ir dalyvavo bendrame jų jaunimo kuopos susirinkime.

Salaviejus-Sullivan, Brooklyn, N. Y., yra didelis tremtinių padėjėjas ir rėmėjas. Jo siuvelyje dirba daug atvykusiųjų. Mums praneša, kad p. Sullivan labai atjaucia pas jį dirbančius ir stengiasi jiems padėti.

Ig. Malinauskas su šeima galutinai įsikūrė Clevelande; O'Har'o Pradėjo jau talkininkauti mums savo plunksna. Jo straipsnis bus atnešiamas apie lietuvių ugdymą bus mūsų leidžiamame kalendoriuj.

K. Krušinskas, Amerikos lietuvių visuomenės vėteras, didis "Amerikos" prieštalius ir rėmėjas, lankėsi mūsų bazare net dvi dienas.

J. B. Laučka, "Amerikos" leidėjų valdybos vice-pirmininkas, buvęs ilgametis jos redaktorius, tik grįžęs iš New Orleans, atvyko į mūsų bazarą.

J. Žemaitis, mūsų uolus rėmėjas iš Milburn, N. J., kuris neapleidžia nė vieno "Amerikos" parengimo, su visa šeima atsilankė į šį "Amerikos" bazarą.

Vyt. Karaliūnas - Karaliūniūnas atvyko iš tremties ir apsisėdo pas brolių kuniga Bayonne, N. J.

Kun. Dr. J. Prunskis iš Brazilijos mums rašo: "Brazilijos lietuvių labai palankiai atsiliepia apie "Ameriką". Būdamas dėkingas, kad siuntiniate man savo vertingą laikraštį, jaučiu pareigą jums parašyti."

Ona Stijevičienė šventė savo gimtadienį. Puikų banketą suruošė jos draugės ir lietuvių visuomenės veikėjos, su kuriomis ji ilgus metus kartu dirbuojasi. Dalyvavo ir Angelų Karalienės parapijos kunigai. Ta intencija buvo šv. mišios rugsėjo 21 d.

St. Liepas, buvęs Lietuvos operos solistas, su dideliu pasisekimu koncertavo Amsterdam, N. Y.

BALFO 100-jo skyriaus balius spalį 1 d., 8:30 val. vakare, Cranbery, tarp Hicks ir Henry Sts., Brooklyn'e, mamos, sutrauks labai daug publikos. Bus puikus koncertas ir šokiai.

V. A. Žalnieraitis, vienas iš pirmųjų "Amerikos" pionierių, dabar gyvena New Britain, Conn. ir ten vedas lietuvišką radio valandėlę, applanke mūsų redakciją.

Ponia Damušienė iš Clevelando, lankėsi New York'e. Buvo apsisėjusi pas ponus Laučkus Jamaica'je, iš kur applanke žymesnes lietuvių visuomenės ir kultūros įstaigas New York'e ir Brooklyn'e.

Inž. Vaitiekūnas, neseniai atvykęs iš tremties, pradėjo profesoriaus darbą katalikų kolegijoje Newark'e.

Kun. J. Čekavičius perkeltas į Port Washington, L. I. Šv. Petro parapijon.

Kun. J. Sitavičius perkeltas į Jamaica'je Šv. Monikos parapijon.

Aušros Vartų parapijos šiu metų rudens bazaras bus lapkr. 17, 18, 19 ir 20 dienų, parapijos salėje, Dominick ir Broome Sts., New York'e.

Z. Nemeika, žymus lietuvis vargonininkas - virtuožas, gyvena Rochester, N. Y., trumpu laiku žada applankti mūsų apylinkę.

Maspetho lietuvių organizacijos: Piliečių Klubas, Lietuvių Auditorija ir Moterų Rėmėjų draugija, rengia didelį bazarą spalį 14, 15, 16 ir 17 d. parapijos salėje. Bus gražiai laimėjimų.

IS "AMERIKOS" BAZARO

"Amerikos" Pareng. Komisijos suruoštas bazaras gražiai praėjo. Rengėjai nesigailėjo savo energijos ir jėgų, stengdamiesi padaryti bazarą patraukliu. Bazare išstatyti ju supirkti daiktai buvo gana geri ir kiekvienam naudingi. Visa bėda, kad atsilankiusių visos trys bazaro dienos buvo mažokas skaičius. Jei tektų ieškoti to priežasties, tai ji glūdi ne blogoje mūsų bičiulių valioje, bet aplinkybėse, kuriose jie gyvena.

Mūsų jaunimas, kaip žinoma, gausiai dalyvauja tik tuose parengimuose, kuriuose yra proga pasisukti. Taigi bazaras lankyti palieka tik vyresnio amžiaus žmonėms. O šie, gyvendami toli užmiesčiuose, iš kur į salę nuvažiuoti trunka 1-2 valandas, mielai sutiktų vėčiau penkį paaukoti, negu pavargusiam po darbo tiek valandų po

miestą važinėti. Taigi į bazarą atsilankė tik apylinkėje gyvenantieji.

Nežiūrint, kad bazaras nedavė laukto rezultato, tas ne kiek nesumažina rengėjų pasiaukojimo, su kuriuo jie dirbo. Bazare dirbusiųjų ir atkojusiujų vardai tilps sekančiame numeryje.

PARENGIMŲ KOMISIJOS NARIAMS

"Amerikos" Bazarą rengimo komisijos susirinkimas apyskaitai priimti bus šeštadienį, spalį 8 dieną, 2 val. po pietų "Amerikos" patalpose, 417 Grand St., Brooklyn'e. Visi komisijos nariai prašomi atsilankyti.

Apreiškimo Parapija

—Parapijos bazaras bus spalį 21, 22, 23, 28, 29 ir 30 dienomis. Bus leidžiama laimėti — puikus radio aparatas, skalbiama mašina, garsiakalbis ir kitų vertingų dalykų.

—Švento Vardo Draugijos susirinkimas bus sekmadienį, 2 d. spalį, po 11 val. mišiu. Visi vyrai prašomi ateiti susirinkimui. Bus svarstomi svarbūs reikalai.

—Kun. Pikturka, neseniai atvykęs iš tremties, apsisėdo Apreiškimo parapijos klebonijoje. Kun. Pikturka yra žymus ateitininkų ir kitų katalikiškų organizacijų veikėjas. Labai nukentėjęs vokiečių kacetė garsiaame Dachau, iš kur jį išgelbėjo atėję amerikiečiai.

—Katalikų Federacijos susirinkimas bus šį penktadienį 7:30 val. vakare, parapijos salėje.

Angelų Karalienės Parapija

—Gyvojo Rožančiaus draugijos 20 metų sukakties šventė bus spalį 2 d. Visos narės kviečiamos susirinkti į salę 8:30 val. ryte. Mišios bus 9 val. o 10 val. bus bendri pusrėčiai. Visos narės prašomos būtinai dalyvauti.

—Parapijos koncertas su šokiais bus sekmadienį, spalį 9 d., šv. Stanislovo parapijos erdvioje salėje, Greenpointe (Brooklyn'e). Pradžią 5 val. po pietų.

Angelų Karalienės parapijos veikėjų grupė ruošiasi surengti vakarėlį, kuriame bus išleisti laimėjimai nuo "Amerikos" bazaro likusieji daiktai.

PARSIDUODA SU PASIAUKOJIMU
8 šeimų namas Williamsburge lietuvių rajone. Teirautis telefonu: LA 5-3638.

Angelų Karalienės Parapijos KONCERTAS IR ŠOKIAI

Bus
Sekmadienį, Spalį-October 9, 1949
SV. STANISLOVO PAR. SALEJE
Newell ir Driggs Ave., Greenpointe
Pradžią 5 val. po pietų. Įžanga \$1.00

Laimėjimui paskirta \$50.00 dovana
Kiekvienas pirkęs įžangos tiketą, be atskiro pirmokėjimo, dalyvauja laimėjimo paskirstyme.
Kiekvienas ir visi maloniai kviečiami atsilankyti ir dalyvauti dovanos laimėjime.

VISI Į LIETUVISKĄ VAKARĄ

BALFO 100 skyr. rengiamas LIETUVISKAS VAKARAS su labai įdomia programa ir šokiais, įvyks spalį 1 d., šeštadienį, 8 val. vakaro, Assumption Parish Auditorium, Granberry St., tarp Henry ir Hick gatvių, Brooklyn'e. Artimiausia subway stotis High St., Brooklyn Bridge arba Clark St.

BALFO pirmin. kun. Dr. J. Kocius maloniai sutiko būti vakaro garbės pirmininku.

Programoje dalyvaus žymūs dainininkas, Kauno Valstybinės operos solistas Vladas Ivanauskas, kuris žavės mus savo dainomis. Apreiškimo parapijos choras padainuos kelias dainas, vadovaujant muzikui Povilui Sakui. Scenoje pasirodys Valstybinio Teatro Dramos aktoriai: Antanas Skėma, Gasparas Velička, Kazys Vasiliauskas ir Vitalis Zukauskas.

Tūkstantis lietuvių su eis į vieną vietą. Grieš geriausias New Yorko lietuviškas orkestras, muziko Jezavito vadovaujamas. Veiks prašmatniausias bufetas su užkandžiais ir atsigaivinimais.

Vakaro visas pelnas skiriamas tremtinių šalpai. Tiketai iš anksto gaunami BALFO centre, 105 Grand St., Brooklyn'e. Kaina — \$1.00.

Šv. Jurgio parapija

—Pereitą šeštadienį buvo palaidota a. a. Vincenta Strazdienė, jau pagyvenus moteris. Ji ilgai ir sunkiai sirgo. Kilus iš Vilniaus krašto. Paliko palūdimę vyrą ir kitus šeimos narius.

—Dvi savaitės atgal, mirė E. Klumbienė. Jos sūnus Domininkas darbavosi Philadelphia'je ir buvo tuo kart išvykęs atostogoms ir tokiu būdu jis sužinojo apie motinos mirtį tik antrą savaitę. Šis įvykis parodo, kad visada reikia turėti artimus ryšius su saviškiais.

—Sunkiai serga A. Jatkas.

FEDERACIJOS SUSIRINKIMAS

Šį penktadienį, 7:30 val. vakare, Apreiškimo parapijos salėje, Havemeyer ir No. 5th Sts., Brooklyn'e, šaukiamas Katalikų Federacijos New Yorko apylinkės susirinkimas. Susirinkime dalyvaus seimelio sudarytos lietuvių ugdymo komisijos nariai, žymesni Amerikos lietuvių katalikų veikėjai ir daug naujai atvykusių lietuvių. Visų organizacijų atstovai, valdytojai ir svečiai prašomi dalyvauti. Bus svarstomi lietuvių likimo klausimai.

Pirmininkas
\$61 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EV 4-3487
Tel. RE 9-1506

Jos. Zeidat, Jr.
BAR & GRILL
LIETUVIŠKA UŽEIGA
Nebrangiausia ir Geriausia
pas ZEIDAT'S
411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
TELEVIZIJA KAS VAKARAS

Tel. EVergreen 4-7142
SALDINIŲ PALOCIUS
GERIAUSIOS ROSIJS
Lengvi Uždangalai, Kava, Arbatos, Hot Chocolate
PUSRYČIAI — PIETOS — VAKARINĖS. Geriausias pasirinkimas
AISKRYMAS gamintas namie iš geriausios šviesios, ALUS iš geriausių bravorų. Parengiamas priėjimai užkajai, KREIPKITES:
Juozas Ginkus
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS
J. P. GINKUS, Direktorius
SESTADIENIAIS 2 VAL. POPIET VVRL 1600 kc.
Gyvuoja virš 15 metų oro bangomis, transliuojama visuomenės įvairūs pranešimai, naujienos, muzika (Vietnės žinios, parengimai: koncertai, šokiai ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdni pranešimai)
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-7142
J. P. GINKUS AD. JEZAVITAS V. UBAREVICIUS
Direktorius Muzikos Dir. Pranešimų Dir.

A. ir E. POVILANSKŲ
Baras ir Restoranas
Puiki Salė Šeimyninėms Pramogoms
158 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9737

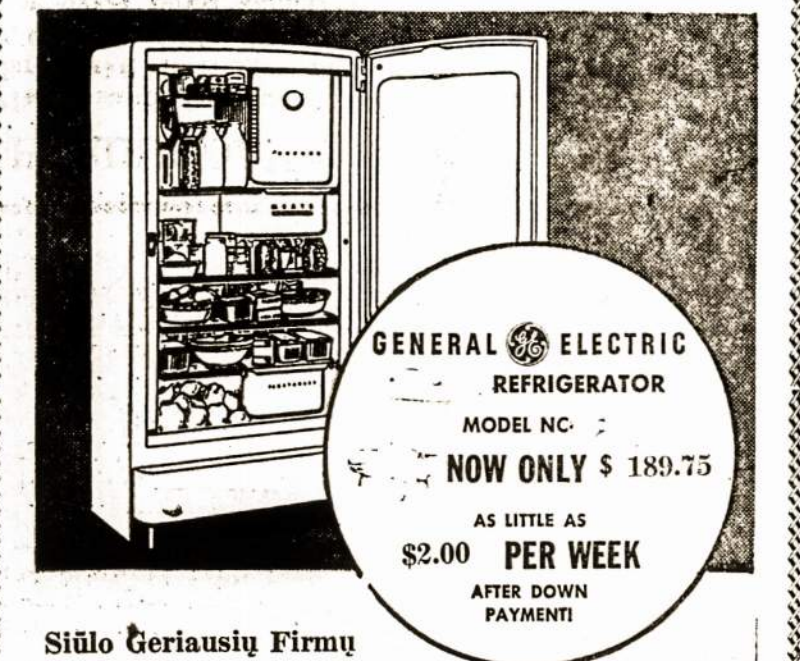
PARDUODAMA
Namas su tuščiais kambariais galima pirkti su mažu įmokėjimu. Gera proga įsigyti nuosavybę ir dykai turėti kambarius. Namas geras, nebrangus ir gražioje vietoje.
Turime namų pasirinkimui visose miesto dalyse ir priemiestiuose.
Mainais yra namų ant biurių ir farmų. Taipgi gerų lotų.
Joseph Vastunas
1008 Gates Ave. Brooklyn 21, N. Y.
Tel. GL 5-7285 Res. TA 7-9070

Clement A. Voket
(VOKETAITIS)
ADVOKATAS
41-40 — 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
NEWtown 9-5972

Anton Appel
JERSEY PORK
428 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Didelis pasirinkimas
Lietuviškų dešrų ir skilandžių

PARDAVIMAI
CYPRESS HILLS
1. Dviejų seimom, mūrinis, tuščias, 10 boksinių kambarių, stymas, garažas, 60 x 100.
2. Dviejų seimom, 11 kambarių, mūrinis, stymas, zona langai.
3. Trim seimom, mūrinis, tuščias, 17 kambarių, stymas, vieta dėl garažo.
RICHMOND HILL
1. Vienos seimos, mūrinis, tuščias, su 6 kambariais, aliejum šildymas, garažas.
2. Dviejų seimom, 11 boksinių kambarių, mūrinis, 100 x 100, garažas.
Turime visokių tuščių namų Brooklyn'e, Queens ir Nassau. Taip pat ir naujų.
ZINIS
\$61 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EV 4-3487
Tel. RE 9-1506

ILARDI CO.
895 Broadway, Brooklyn 6, N. Y.

Siūlo Geriausių Firmų
REFRIGERATORIUS
• GENERAL ELECTRIC • FRIGIDAIRE
• WESTINGHOUSE • PHILCO
TAIPGI TURI DIDELĮ PASIRINKIMĄ
Gasinių ir aliejum šildomų PEČIŲ
RADIO APARATŲ
TELEVIZIJOS APARATŲ
SKALBIMO MASINŲ
ir kitų ELEKTRINIŲ PRIETAISŲ
Pirm, negu ką pirksite, prašome atsilankyti pas mus ir įsitikinti, kad mūsų prakės ir pirkimo sąlygos yra geriausios.
Atsilanke, reikalaukite pasimatyti su lietuviu atstovu
JOSEPH N. ZAYAN, nes tik per jį gausite didžiausią nuolaidą...

MILŽINISKAS Bazaras
LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO
LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO MOTERŲ
SPALIŲ - OCTOBER 14, 15, 16 ir 17, 1949
PARAPIJOS SALEJE
64-25 56th Drive Maspeth, N. Y.

PASKIRTA 7 VERTINGI PRIZAI:
1. Televizijos aparatas
2. Refrigeratorius
3. Skalbiniai mašina
4. Keturi prizai po \$25.00 pinigais
AUKA ————— 25 CENTAI

PELNAS — LIETUVIŲ AUDITORIJOS NAMO FONDUI
Visi nuširdžiai kviečiami atsilankyti